

РІК XLV Ч. 6, ЧЕРВЕНЬ

— 1988 —

JUNE No. 6, VOL. XLV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLV Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ — 1988 — JUNE No 6, XLV

ЗМІСТ

У.Л. Зброя ХХ століття	1
Л. Бурачинська. Пошукайте скарбів	3
С. Гнатенко. Галина Захарясевич-Липа	4
Н. Строката. Про звільнення Г. Михайленко	8
О. Гнатейко. Дводенна конференція Орг. Реф.	9
Л. Бурачинська. Подяка	9
Дві членки Екзек. СУА одержали відзначення	10
Вісті з Централі	11
С. Нагірна. Adagio	12
Х. Навроцька. Про С. Нагірну	12
Д-р Б. Кузь. Третя жінка відзначена почесним докторатом УВУ ..	17
Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич	18
Our Life	
United, though Different	19
A Rediscovery	20
Cooky's Corner	21
Практичні поради. Золоті думки. Х. Навроцька	21
Харчування. Х. Навроцька	22
Хроніка Округи Північний Н.Й.	23
Дописи Відділів	27
Пожертви	28
Посмертні згадки	32
Нашим дітям	34
Взір до вишивання — поправки	36

Редактор — Уляна Любович
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Мовна редакція — Наталя Холодна-Лівицька

ГОЛОВНА УПРАВА СУА	УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ	203 Second Avenue
108 Second Avenue	New York, N.Y. 10003
New York, N.Y. 10003	(212) 228-0110
(212) 533-4646	Ред.: (212) 674-5508

На обкладинці:
 Галина Захарясевич-Липа, "Ave Maria" за Шубертом 1965
 р. батик на креповшині.
 Cover: Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Ave Maria" 1965; batik.

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1988 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

Головна Управа СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак	— голова
Іванна Ратич	— 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимішин	— протоколярна секретарка
Марія Томоруг	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англомова секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Марта Данилюк	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— вільний член
Рома Шуган	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак	— музейно-мистецька
Ольга Тритяк	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стиліндій
Ірина Чайківська	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філядельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ірина Рішко	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чікаго
Валентина Чудовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Александра Качмар	— членка
Анна Рак	— заступниця
Евгенія Івашків	— заступниця

Люїза Сакс — парламентаристка

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 с/о N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2
 France

НІМЕЦЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 München 5, Rumfordstr. 21

*Церква в Бусовиську. Зелені свята 1944 р. Світлив Володимир Грицин.
Church in Busovysku, 1944.*

ЗБРОЯ ХХ СТОЛІТТЯ

Століття, у якому нам довелося жити, багате на технічні винаходи, які повинні б служити людині, облегшити її працю, створити кращі побутові умовини життя. Чи дійсно ці винаходи, ввесь технічний поступ слугують людині; чи сприяють душевному ростові одиниць, допомагають створити кращий суспільний лад, сприяють порозумінню між народами, а навіть різними прошарками суспільності?

Питання широке, а сьогодні хочемо заторкнути одну ділянку, в яку наука і техніка внесли особливо багато винаходів, але яка дала людині в руки знаряддя, якими може вона знищити усе те, що людство придбало й створило впродовж соток років, а

то й тисячоліть. Не тяжко догадатися, що маємо на думці нуклеарну зброю.

Коли б народи й держави, а особливо супер-потуги дійшли до високого рівня чесності й почуття відповідальності за свої вчинки супроти цілого людства, тоді стало б можливим довір'я одній держави до іншої. Можна було б тоді домовитися, що всі держави замість використовувати нуклеарну енергію для ракет, будуть уживати її для корисних цілей для людства. Але ж доки нема певности, що держави не тільки на словах, але й на ділі перестануть будувати систему нуклеарних ракет, чи інших засекречених сил, доти кожний для самооборони, для того щоб тримати противника в "шаху" продов-

жує продукцію зброї. Протестувати проти нуклеарної зброї можна, але тільки вимагаючи від усіх країн світу, щоб припинили цю людинобивчу акцію.

Але ХХ століття створило ще іншу силу, яку можна вважати теж небезпечною зброєю, хоч не діє вона безпосередньо на фізичне знищення людини, але на її психіку, духовність, ум, а через те і на її вчинки.

Маємо на думці засоби комунікації, які називаємо часто "мідія". Це не тільки писане слово, часописи, які появляються мільйонними накладами і завдяки компюторам і іншим модерним засобам того ж дня доходять до читачів по всій земній кулі. Але не тільки писане, але й живе слово, через радіо, а ще й ілюстроване живим образом — телевізією доходять до відборців по всьому світі. Ця ділянка комунікації дає величезні можливості не тільки передавати вістку, але й насвітлювати її, інтерпретувати, отже діяти на переконання, світогляд відборців.

Ця психологічна зброя може бути грізним і шкідливим знаряддям для неприготованого слухача чи глядача. І ми мусимо інколи бути підготованими, озброєними для відбору-наступу інформацій, відомостей.

Радянський Союз проіснував стільки років без ніякої інтервенції західнього, вільного світу, якраз завдяки "залізній заслоні", через яку не могли пробитися у широкий світ правдиві не "спрепаровані" інформації про те, що діялося поза заслоною. А там жили цілі покоління, виростили нові, які одержували "до вірування" інформації про Західній світ "пересіяні" і тільки такі, які їм подавали "владсть імуцці", бо тоді не було ще поширене ні радіо, ні телевізія.

Але треба підкреслити і усвідомити собі, що у вільному світі засоби комунікації, преса, радіо, телевізія бувають у руках різних груп, чи підприємств, які надають їм напрям і "препарують" так, як їм це потрібно. Орудювання "мідіями" це мистецтво, яким можна дану вістку подати у такому звучанні чи в такому образі, які комусь потрібно. Можна теж неодноразово промовчати. Тут треба підкреслити, що нам не часто вдається почути чи побачити щось важливе для нашої справи.

Захоплення американців усім, що "рашен", підсилювала телевізія на якій побачили усміх Горбачова, добрий крій його костюму, а теж Раїса Горбачова з її "пописами" мудроців, особливо в розмові з дружиною Президента. Перекладачі злагіднювали слова Горбачова, на що звернула увагу навіть американська преса (наприклад вислів "що ви мені болтаєте" переложено на "Прошу мені не повторяти того самого"). Відреставрований монастир під Москвою, прибрані вулиці — все це діяло у тому ж напрямі, щоб "чарувати" американців.

Згадаймо те, що нам усім до болю відоме, — як важко добитися від американських "мідій" щоб відрізняли "рашен" від українського, або й того, що десиденти це не тільки жиди "рефюзники", (більшість яких прагне до Америки, щоб розбагатіти), але теж

українці, естонці, литовці і інші, які борються за свободу не тільки особисту.

Треба признати, що останні величаві святкування 1000-ліття християнства в Україні все таки протоптали стежку до американських часописів та телевізії.

Але говорячи про зброю, якою є засоби комунікації, хочеться окремо і гостро підкреслити вплив, який деякі з них, а особливо телевізія має на глядачів особливо (хоч не тільки) на молодих. В засаді ми проти цензури, бо вона нам далась добре взнаки хоча б у Польщі, не говорячи про Радянський Союз. Але є ділянки в яких все ж таки хоч якесь обмеження повинно бути. Особливо для тих підприємств, зв'язаних з телевізією, для яких одиноким мірилом це гроші, а засіб до цього сенсація. Якщо такого обмеження і впливу на них нема, то ми повинні дати якусь охорону, оборонну зброю молодим на яких діє телевізія.

Тим більший успіх телевізійного фільму, чим більше там вбивств і то жорстоких, скільки картин де все валиться під ударами бравих "молодців", де все горить, авта розбиваються, а все під рев і гук! Коли молода, або й не-молода, людина дивиться на таке день-у-день, то всі такі події видаються звичайними, щоденними. Що ж тоді дивного, що преса нотує і телевізійні вісті подають стільки випадків, коли підлітки або вже більші "під-парубочі" б'ють, розбивають, нападають! Це ж тільки продовження того "фану", який оглядають на телевізії. Про цей вплив вже говорять деякі вчителі і психологи.

Треба підкреслити, що поміж нашою молоддю не нотуємо таких випадків. Можна припустити, що молодіжні організації притягають їх і не дають їм години висиджувати перед телевізією. Але таку небезпеку треба собі усвідомити. Буває, що людина стає одержима телевізією, наслідком якої людина замість переживати щось особисто, пасивно оглядає як живуть інші. Все особисте виглядає інколи бліде, порівнюючи із розкошами життя на екрані. Очевидно, телевізія має свої дуже добрі програми, гарні фільми, але треба вміти вибирати і не "мусіти" оглядати дану програму.

Є ще одна телевізійна тема, яка може мати вплив на молоду людину. Це профанація любови. Недавно на вулицях Нью-Йорку молоді жінки мали столики і роздавали лютючки: "Ми за любов, а проти порнографії".

Найбільш романтичні, інтимні почування закоханих зводиться до зовнішнього, якже звульгаризованого, спростаченого!

Тож і проти тієї модерної зброї — засобів комунікації, яка діє на душі, психіку і світосприймання, особливо молодих, мусимо мати зброю. Навчити відрізняти гарне й добре від вульгарного; не дати затруїти себе, зіпсувати смак, позбавити вміння вибирати те що любе, що наповняє життя змістом.

У.Л.

ПОШУКАЙТЕ СКАРБІВ

ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА

Восени 1979 р. Окружна Управа СУА у Філадельфії постановила влаштувати курс народного одягу з докладним описом. Мовляв, маємо між собою знавців, маємо деякі одяги, дещо можна буде доповнити прозірками. Нехай воно й триває цілу зиму!

І так воно почалося. Стефанія Пушкар була головним знавцем, а я частинним. Ми застановились, як подати матеріял, щоб він був цікавий і захоплював. Найперше ми взяли мапу України. Покреслили її, поділивши на окремі частини. Потім встановили порядок, в якому подавати матеріял. Вкінці ще прийшло нам до голови вишукати особу з нашого середовища і вбрати її в одяг для демонстрації. А накінці зладити ряд прозірок із даної околиці, що доповнило б сказане нами.

Перша наша лекція була загальна. Її розпочав проф. Петро Мегик, розказуючи про значення народного мистецтва взагалі. Пізніше промовляла Стефанія Пушкар про те, як творився наш одяг, а на кінці я розказала про діючі дві школи і кооперативи домашнього промислу.

Обговорення народного одягу ми почали з Бойківщини. Я приготувала собі вступ до кожної околиці, в якому подала дещо з історії, форму краєвиду і тип господарства. Потім Стефанія Пушкар описувала вбрання і показувала його частини. Ми притемнили світло і показали біля тридцяти прозірок із Бойківщини. Потім попросили нашу модельку показатися. Ох, яке було здивування! Народний одяг оживляє кожну постать. Вона обкрутилася, перейшла по залі і станула знов перед публікою. А тоді почалися запити! а як зав'язана її голова, а як вона вперезана поясом, а яке її намисто, чи довго вона взувала ногу і т.д. На кожне питання ми мусіли докладно відповісти, а не раз і продемонструвати. Дехто записував усе, аж ми сказали, що наші виклади й прозірки будемо відбивати і на другу лекцію все роздамо.

Найбільш цікавою була лекція про Гуцульщину. Для демонстрації ми запросили гуцула, а гуцулка тільки показувала, як в'язати хустку і як убирати капчурі на ноги. Знов почалося так само; моїм вступом про Гуцульщину (всіх здивувало, що гуцулів є тільки 200,000!), описом одягу, що його подала Стефанія Пушкар, показом прозірок, а вкінці ми представили гуцула. Ох, який знявся шум! Вимагали, щоб він скинув сердак, на те, щоб усі побачили його киптар, потім, щоб скинув киптар, щоб усі побачили його черес. Вкінці, щоб став на крісло, бо всі хочуть бачити, як він узутий. Бідний гуцул не міг на кріслі крутитися так, як публіка хотіла!

Цей курс закінчився весною. Вислідом було дванадцять лекцій, відбитих на папері і кілька рисунків. Кожна учасниця взяла їх із собою й обіцяла до змісту заглядати. — Але куди краще, якби можна це

*Бабуня з Лемківщини з унукою.
Grandmother with her granddaughter. Lemkivshchyna.*

видати книжкою, — сказала одна. Може б так призадумалась над тим голова Окружної Управи?

І так ця думка жевріла в нас, спалахувала і вкінці прийняла свою форму. Комісія народного мистецтва при СФУЖО постановила опрацювати книжку. Вона б називалась "Український народний одяг". Кожне народне вбрання, а їх є 17 зразків, є намальоване в кольорах. це виконала малярка Галина Титла. Але потрібні ще чорно-білі рисунки, наприклад про убір голови, крій чи взуття. Це також виконується до кожного одягу.

Але на закінчення виявилось, що ще потрібні світлини. Як виглядав цей одяг на селі, коло хати, коло церкви, у дорозі? А як у поході з нагоди Дня Селянки? А як виглядали сільські діти, коли йшли до школи? Як виглядала товпа селян на ярмарку? Такі світлини найкраще покажуть нам народний одяг у дії.

І от за тим звертаємось до Вас. Коли в Вас є такі світлини, пришліть їх нам, записавши ім'я власника чи власниці на звороті. Ми їх скопіюємо і Вам повернемо оригінали. А відбитку використаємо у нашій книжці. Присилати треба на адресу:

Наталка Даниленко
121 Harvard Ave.
Sommerdale, N.J. 08083

ГАЛИНА ЗАХАРЯСЕВИЧ-ЛИПА

графік малих форм, майстер батіку

Життя і творчість художниці припадає на складні часи воєнних і післявоєнних років на Західній Україні. Часи, коли мовчать музи, а диктують політики. На долі однієї людини частково можна простежити долю цілого покоління.

Дружина Юрія Липи.... Три слова і так багато сказано. Світле ім'я гуманіста, лікаря, поета, письменника поклато темну печать на життя-долю і творчість жінки в радянському суспільстві.

Дружина Юрія Липи.... І цим сказано все. Немає праці за фахом. Немає офіційного признання. Лише низка переслідувань і нехтування з боку представників офіційного мистецтва. Так наче і не бачиться таланту. Так наче це не людина.

Тому так мало відоме ім'я цієї виняткової художниці, яку сміливо можна поставити в ряд видатних графіків українського мистецтва середини ХХ ст.

Друга виставка її творів відбулась майже через 20 років після смерті у Львівському музеї українського мистецтва. Виставку дозволили, але заборонили вечір пам'яті художниці і не прийняли до друку підготований каталог виставки, хоча про "гласність" говорилось на кожному перехресті.

Народилася Галина Захарясеви́ч-Липа в селі Рахія на Івано-Франківщині 28 квітня 1910 р. Загальну освіту отримала у Львові в гімназії СС Василянок. Художню освіту здобула на архітектурному факультеті Львівського Політехнічного Інституту

(до війни зваий: Львівська Політехніка), та у Віденській художньо-промисловій школі, куди направлена була вчитися на стипендію Митрополита Андрея Шептицького.

Закінчила студії у Відні 1938 р. з відзначенням. До тих років відносить її праця над "Абеткою", яку повністю завершила у 1940 році. З "Абетки" збереглося лише вісім літер, які, однак, дають повне уявлення про високий рівень майстерности молодого графіка. Текст "Абетки" художниця уклала самостійно. Зміст тексту свідчить про глибоке знання, побуту фолкльору та етнографію свого народу.

Всесторонньо обдарована Г. Захарясевиц навчається в Музичному Інституті ім. Миколи Лисенка у Львові в класі фортепіано, бере лекції співу у Соломії Крушельницької.

Ще у Відні познайомилася з цією видатною співачкою. Прекрасні вокальні дані і музична обдарованість, ерудиція, глибока обізнаність з фолкльором, артистичність студентки звернули увагу знаменитої співачки. Після війни у Львові, в найтяжчі для існування роки в житті Галини Липи, Соломія Крушельницька підтримує морально і бере під свою опіку мисткиню.

Галина Захарясевиц студіює у 1945-1948 рр. історію і теорію музики у Львівській державній консерваторії, бере лекції співу у видатної співачки. Операція "зобу" обірвала надії на продовження дальших студій. Пошкоджено голосові зв'язки.

4.

ГЛ

67

3.

1. Галина Захарясевиц-Липа. "Курочка", 1965 р., батік на крעדешині.
Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Kurochka" 1965; batik.
2. Галина Захарясевиц-Липа. "Довбуш", 1967 р., батік на крעדешині.
Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Dovbush" 1967; batik.
3. Галина Захарясевиц-Липа. "Дзвінка", 1967 р., батік на крעדешині.
Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Dzvinka" 1967; batik.
4. Галина Захарясевиц-Липа. "Яворівська ноша", 1957 р., папір, туш, акварель.
Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Costume of Javoriv region" 1957; aquarelle.

Роки в пошуках праці. В офіційну Спілку художників України дорога закрита; підробляла на життя, виконуючи проекти архітектурних споруд.

В 1951 р. випадок допоміг їй знову взятися за працю художника. У Львові відкрився цех розпису тканин. Потрібно було спеціаліста. І тут надається Галині її обізнаність в техніці батіку, яку вона вивчала у Віденській промисловій школі.

Тоді ж пішла хвиля зацікавлення майстрами народнього розпису. Мистецтвознавець Ірина Гургула радить мисткині серйозно звернути на це увагу, використати свою професійну школу і продовжувати свою працю в цьому напрямку. Адже в її творчості дитячий малюнок, народні мотиви, етнографія, фолкльор сплелися воедино, створюючи певну співзвучність з майстрами народнього розпису.

На цей час і припадає її праця над декоративними панно* "Богдан Хмельницький під Львовом"; "Переяславська Рада", "Гуцульщина" виконаними в техніці гарячого батіку на замовлення Музею етнографії та художнього промислу у Львові та Державного заповідника-музею Києво-Печерська Лавра.

Серія "Гуцульщина" виконана у різних техніках та декількох варіантах: в техніці акварелі в провощуванням для виявлення глибини та інтенсивності кольору та в техніці батіку. За своїм кольоритом твори близькі до народних гуцульських кахлів; перекликаються зображувальними елементами з писанками, в них використані характерні предмети побуту Гуцульщини (іграшки, гончарські вироби, різьба по дереву, ткацтво, вишивка). Композиція розгортається на тлі декоративно потрактованого карпатського

пейзажу, в який вона своєрідно вкомпоновує та вносить домінуючим акцентом людські постаті, органічно пов'язані з елементами народного побуту.

Таланту художниці притаманне новаторство і фантазія, дотеп і оптимізм, широке звернення до народної пісенності, до української історії, літератури, гостра спостережливість і відчуття дійсності.

Пісня супроводжувала Галину на просторі усього життя. Бувало говорила про себе: "Не знаю, що мене більше захоплює — музика чи малярство?"

Одне і друге було у цієї талановитої людини органічно пов'язане з безпосередністю і чистотою дитячого сприйняття світу.

Народна пісня у її творах справді "співає" кольором, композицією, лінією. Найяскравіше виявилось це в ілюстраціях до української народної пісні "Шуміла ліщина", яку дівчата-дружки співають на "дівоному вечорі", як плетуть вінки.

Народна жартівлива пісня Західного Поділля "Ішла баба з весіле...." присвячена пам'яті всевітньовідомої співачки Соломії Крушельницької. Цю пісню виконувала співачка у своїх концертах і донесла чар народної пісні до слухачів і любителів музики, а Галина зілюструвавши її, навечно вписала в скарбницю образотворчого мистецтва.

Окрема сторінка її багатогранної творчості — казки. Тексти до них складає сама. В казці про чотирьох богів закладена ідея єдності. Бог Сонця — Фалайос, Бог Ночі — Урундо, Бог Сходу — Фатайок та Бог Заходу — Ушандро посварилися. Зникли Сонце і всі світла в Космосі. У Всесвіті стало темно і холодно. Почалися незгоди, чвари, бунти....

1.

2.

1.

Галина Захарясеви́ч-Липа. "Казка" — ілюстрація до казки, про чотирьох богів, яку авторка склала сама. 1948 р., папір, перо, кольорова туш.

Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Fairy tale" 1948; India ink on paper.

2.

Галина Захарясеви́ч-Липа. "Бог Заходу — Ушандро", ілюстрація до казки про чотирьох богів, яку авторка склала сама. 1948 р., папір, перо, кольорова туш.

Halyna Zacharjasevych-Lypa; "God of the West" Ushando, 1948; India ink on paper.

3.

Галина Захарясеви́ч-Липа. "Жінка, що ламає...", 1948 р. папір, олівець.

Halyna Zacharjasevych-Lypa; "A woman breaking" 1948; drawing.

4.

Галина Захарясеви́ч-Липа. "Вазоник", 1967 р., батік на льняному полотні.

Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Flower pot" 1967; batik.

3.

Аж тут з'являється прекрасна "Казка", яка всіх мирить....

Вітальні поштівки — ще одна сторінка творчості Захарясеви́ч. Вона своєрідно компонує їх, надає промовистого, переконаливого виразу. Мистець знає таємниці укладу ліній, викарбовує із них акорди, що по жіночому притамовані, промовляють вишуканим мистецьким змістом.

Остання тема у творчості художниці — ілюстрації до твору "Каменярі" Івана Франка. Художниця використовує сильні льокальні кольори, чітко окреслені контуром, що при форматі мініятури справляє враження монументальности твору і відповідає духові Вічного Революціонера.

Померла Галина Липа Захарясеви́ч 10 червня 1968 року у Львові. Поховати її вдалось на Личаківському цвинтарі в гробівці родини Захарясеви́чів.

Прошло 20 років з дня смерті видатної художниці-графіки, а ім'я її забуте і не внесено в жодні енциклопедії, в жодні словники художників України. Немає жодної згадки про неї і в мистецьких журналах; лише за 1964 рік у журналі "Мистецтво" ілюстрації до пісні "Ішла баба з весіле..." та коротка стаття Р. Корогодського — мистецтвознавця з Києва, і видана його заходами поштівка "Писанкарка" із серії "Гуцульщина". Не вигідно було збирати і публікувати матеріали про художницю, ім'я чоловіка якої було проказою для офіційної преси.

Автор цих рядків зби́рала понад 200 праць мистикіні, організувала посмертну виставку, сфотографувала твори в чорно-білому і кольоровому варіанті і надіється, що українці на еміграції зацікавляться долею творчості Галини Липи і допоможуть видати книжку про її творчість.

4.

* Панно-картина, барельєф і т.і. тематичного, або декоративного характеру, що кріпиться звичайно до стіни.

ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ ГАННИ МИХАЙЛЕНКО, ЯКА ПРОТЯГОМ 8 РОКІВ ПЕРЕБУВАЛА В ПСИХІАТРИЧНІЙ ТЮРМІ

Учителька й бібліотекар — Ганна Михайленко понад 20 років жила в зрусифікованій Одесі. Ганна походить з родини, яку на початку 50-их років було виселено з Львівської області. Живучи активним життям, Ганна поступово здобула в Одесі чимало друзів. Вона та її нові товаришки ставали учасниками процесів і явищ, які в 60-их — 70-их роках відбувалися по всіх регіонах України і які заходять в історію під назвою правозахисного руху.

Учасники правозахисного руху зазнали жорстоких переслідувань. Та найтяжче покараними були ті, кого запроторено до психіатричних тюрем. Ганна Михайленко перебувала в такій тюрмі від початку 1980 року.

Друзі й співвітчизники Ганни, Міжнародня Амнестія, Американське товариство бібліотекарів, українські й неукраїнські жіночі організації, а останнім часом ще й створений на Україні Комітет захисту політв'язнів — усі вони з усіх сил намагалися врятувати Ганну від примусового лікування в психіатричній тюрмі. Ім'я Ганни Михайленко не раз було згадуване в зверненнях членів Американського Конгресу до уряду СРСР з проханням про звільнення ув'язнених жінок. І коли було звільнено всіх жінок, за яких уболівав вільний світ, Ганна Михайленко і тоді ще була за ґратами психіатричної тюрми. Аж от у травні

1988 року, коли, здавалося, втрачено надії на волю для Ганни, її нарешті звільнили.

Подаємо нашим читачам деякі автентичні інформації про змагання за звільнення Ганни Михайленко та про її повернення до своєї домівки в Одесі.

СУЧАСНА АДРЕСА ГАННИ МИХАЙЛЕНКО

СССР
270000 Одеса
вул. Франца Мерінґа 23, кв. 8
МИХАЙЛЕНКО ГАННА ВАСИЛІВНА

Congressional Record

PROCEEDINGS AND DEBATS OF THE 100th CONGRESS, SECOND SESSION

Vol. 111

WASHINGTON, THURSDAY, MAY 26, 1988

No. 26

House of Representatives

SOVIET POLITICAL PRISONER RELEASES

HON. STENY H. HOYER
OF MARYLAND
IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
Thursday, May 26, 1988

Mr. HOYER. Mr. Speaker, as chairman of the Helsinki Commission, I am pleased to share with my colleagues the news that, within the last few days, several prominent Soviet dissidents have been freed from incarceration and permitted to go home.

Hanna Mykailenko, who had been forcibly confined in psychiatric hospitals since 1980, when she was arrested for defending Ukrainian cultural and linguistic rights, was released on May 20 and permitted to go to her home in Odessa. A special Serbsky Institute commission had recently examined her case and "found her to be sane."

In addition, we have also learned of the early release of Ukrainian political prisoner, Petro Ruban, who had been sentenced in 1985 to 13 years labor camp and internal exile for "anti-Soviet agitation and propaganda."

Finally, the Commission also received word that Ukrainian Helsinki

monitor Vitaliy Kalynychenko was released before the end of his term from perm camp No. 35 and is at home in Ukraine, although he is reported to be in very ill health.

Mr. Speaker, while we welcome the news of the release of these three individuals, on whose behalf the Helsinki Commission and many of my colleagues have repeatedly spoken out over the years, we cannot forget other prisoners of conscience who continue to languish in Soviet psychiatric hospitals and labor camps, including 11 imprisoned Helsinki monitors.

In his regard, the 18 congressional members of the Helsinki Commission recently sent a letter to President Reagan calling the President's attention to the 350 remaining known political prisoners. In this letter, the members of the Commission state the belief that the release of these individuals is essential to the improvement of relations between our countries. We hope that these releases signal the beginning of a concerted effort by the Soviet Government to release all of the remaining prisoners of conscience. This, Mr. Speaker, would send a strong signal that the Soviets are intent on taking seriously their commitments under the Helsinki final act and other international agreements.

*The Honorable Richard Schifter
Ambassador of the United States
Department of State
HA Room - 7802
Washington, DC 20520*

Dear Mr. Ambassador;

On the eve of your meeting with Soviet and American experts on the use of psychiatry we wish to bring to your attention the plight of Sirvard Avagyan, Valentina Pailodze, and Hanna Mykhalenko who are imprisoned in psychiatric hospitals in the Soviet Union.

In December of 1987, the enclosed letter, signed by forty-two Senators, was sent to General Secretary Gorbachev urging his consideration of Sirvard, Valentina, Hanna, and Elene Sannikova and Anna Chertkova. Elena and Anna have since been released, yet the other women remain incarcerated.

The case of Hanna Mykhalenko is particularly disturbing due to her poor health and forced treatment with drugs. Her case was reviewed in January of 1988 and despite her psychiatrists recommendation of release the Odessa district court reconfirmed its decision to continue Hanna's imprisonment.

We are asking that you bring these cases to the attention of the Soviets during your discussions with them and remind them of our letter to Mr. Gorbachev on December 1, 1987, in behalf of Hanna and the other women.

We appreciate your concern about human rights and send our best wishes.

Sincerely,

*Dan Quayle
U.S. Senator*

*Daniel K. Inouye
U.S. Senator*

ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РЕФЕРЕНТОК ДВОДЕННА КОНФЕРЕНЦІЯ

Приєднання членства до Союзу Українок Америки є одним із найважливіших завдань у цій каденції.

Засновання нових Відділів на теренах Округ, приєднання членства до існуючих Відділів та приєднання вільних членок — залежить від добре запланованих "акцій приєднання членства" організаційними референтками Округ і Відділів та від підтримки тих акцій всіми членками СУА.

Екзекутива СУА схвалила ініціативу Організаційної референтури влаштувати Конференцію.

Ціллю Конференції є обговорити з організаційними референтками та головами Округ та Відділів способи різних можливих акцій приєднання членства як також дати змогу учасницям Конференції ближче заізнатися з ціллями й починами СУА, організаційною та фінансовою структурами СУА, із завданнями Головної Управи, Окружніх Управ та Відділів. Щоб ближче познайомитися із статутом СУА та парламентарною процедурою (Robert's Rules of Order) — заплановано майстерню (workshop).

Тому, що новозасновані Відділи часто зустрічаються із питанням, як правильно проводити сходи — заплановано "показові сходи".

З огляду на велику віддаль між Відділами, рішено відбутися дві Конференції. Одна Конференція відбудеться в 24-25-го вересня 1988 р. в Чикаго. Господарем буде Округа Чикаго, яку очолює Марія Наваринська. Друга Конференція відбудеться на оселі "Союзівка" 5-6-го листопада 1988 р.

У Конференції, яка відбудеться у Чикаго, будуть брати участь Округи: Дітройт, Огайо і Чикаго, та Відділи Далеккого Віддалення: 3-й, 14-й, 17-й, 27-й, 38-й, 107-й, 118-й.

У Конференції, яка відбудеться на Союзівці, будуть брати участь округи: Філядельфія, Нью-Йорк, Північний Нью-Йорк, Нью Джерзі, Нова Англія,

Південний Нью-Йорк, 78-й Відділ Далеккого Віддалення.

Ми свідомі, що участь у Конференціях вимагатиме від Округ та Відділів покриття коштів їх делегаток, але віримо, що наші Округи та Відділи піддержуть наш плян та візьмуть численну участь у запланованих Конференціях. Приєднання нового, особливого молодшого членства, забезпечить будучність Союзу Українок Америки.

Точніші і більше обширні інформації про Конференції будуть подані в обіжниках до Округ та Відділів.

Ольга Гнатейко
заступниця голови
від справ організац.

МОЯ ПОДЯКА

Цією дорогою хочу зложити щирою подяку всім, що привітали мене з нагоди моїх 85-их уродин. Зокрема хочу подякувати Окружній Управі СУА у Філядельфії за влаштування 13 грудня 1987 зустрічі з тією нагоди. Це відбулося врочисто, а рівночасно з щирою теплотою. Прибули голови або представниці Відділів СУА, що їх пам'ятаю з часу нашої спільної праці, а також молодші, що включилися пізніше у дію СУА. Промовляли — голова Округи Марія Кондрат і д-р Наталя Пазуняк, членка 20-го Відділу СУА. Все відбулося в приємній дружній атмосфері. І коли до мене підходили голови або представниці Відділів і вручали — окрім карток із побажаннями також грошеві подарунки, то я з їх згодою призначала це на пресовий фонд "Нашого Життя". Оцим пересилаю — від 11 Відділу СУА з Трентону 25 дол., від 43 Відділу СУА і 52 Відділу СУА, обидва у Філядельфії по 20 дол., разом 65 дол. на ту ціль. А від себе додаю ще 30 дол.

Лідія Бурачинська,
колишня редакторка

ДВІ ЧЛЕНКИ ЕКЗЕКУТИВИ СУА ОДЕРЖАЛИ ПРОФЕСІЙНІ ВІДЗНАЧЕННЯ.

Іванна Ратич — перша заступниця голови одержала від Амбасадора Республіки Німеччини у Вашингтоні відзначення німецько-американської приязні, як признання за заслуги у плеканні німецько-американських відносин.

Це відзначення вручено у спеціальній церемонії у вівторок, 24-го травня 1988 р. в резиденції Амбасадора 740 Парк Авеню, Нью-Йорк. Лист підписаний Генеральним Консулом Федеральної Республіки Німеччини Леопольдом Білл фон Бредау.

Mrs. Iwanna Ratych, First Vice President of UNWLA, was the recipient of the *German-American Friendship Award*, applauding her efforts on behalf of German-American relations. The award was presented to Mrs. Ratych in a special ceremony held on May 24, 1988 in the New York residence of the Ambassador from the Federal Republic of Germany, Leopold Bill von Bredow.

There is an old Ukrainian proverb which states that busy hands always have time and strenght for one more task. It is not surprising therefore, to note the attainments of two women - Iwanna Ratych and Lydia Hladky — women with families, professionals in their chosen careers, generous and dilligent in the time given to organizations, steadfast in their belief and support of the Ukrainian cause.

A notable characteristic pertinent to both is a quiet, unassuming manner. There is no flag waving, no loud declamations, no flippant, flashy noise associated with their presence. A rock-hard inner strength, a sense of acceptance of the world, a feeling of tolerance and respect for others is their hallmark.

There is also a generosity of spirit which breeds a

Лідія Гладка — третя заступниця голови для справ культури була відзначена срібною медалею pro meritis Архідієцезією Ньюарку — за її визначну працю протягом 27 літ у бібліотеці Сетон Голл Університету.

Церемонія відбулася 22-го травня у Катедрі св. Серця, під час відзначення 50-ліття Архідієцезії Ньюарку. Медалю вручив Кардинал Дж. О'Коннор і Архієпископ Теодор Е. Мк Каррік, який підкреслив приналежність Лідії Гладкої до Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, а теж її активність у цій парафії та в українській громаді.

The Jubilee Medal pro meritis, an award for distinguished service to the Archdioces of Newark was presented to **Mrs. Lydia Hladky**, Third Vice President of UNWLA. Mrs. Hladky, who has worked in the Seaton Hall University Library for 27 years, was presented with the medal by the Most Reverend Theodore E. McCarrick, Archbishop of Newark, at a special ceremony on May 22, 1988, at the Cathedral of the Sacred Heart in Newark.

The Executive Board of UNWLA and the editorial staff of OUR LIFE extend sincerest congratulations to Mrs. Ratych and Mrs. Hladky.

sense of responsibility that is so evident in both women. They are tireless participants in the day-by-day life of our organization, contributing enormously of their time and expertise from which we benefit and are grateful.

As members of UNWLA, we are enormously proud to have within our membership ranks persons of such high caliber that others in the world see fit to honor them for their achievements.

Вісті з Централі

Пленарна Сесія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців відбулася 7-8-го травня 1988 р. У Сесії участь брали Іванна Рожанковська — член Секретаріату СКВУ і Марія Савчак — голова СУА.

ВІТАЄМО НОВІ ВІДДІЛИ СУА:

17-го березня 1988 р. постав новий Відділ СУА у **Філадельфії**. Новоствореному Відділові надано ч. 88. Головою обрано **Роксолянну Луців**.
Новий Відділ СУА в **Гомдел-Мідделтаві** постав 28-го квітня 1988 р. Відділові надано ч. 98. Головою Відділу обрано **Віру Юречко**.

Бажаємо Проводові й членам 88-го й 98-го Відділів успіхів і праці СУА і громаді.

*****

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

В місяці травні 1988 року вплинуло:

5-ий Відділ СУА Дітройт	100.00 дол.
28-ий Відділ СУА Ньюарк	100.00 дол.
У рубриці "Замість квітів і подяк"	30.00 дол.
Разом:	230.00 дол.
Досі вплинуло:	80.985.00 дол.
Разом:	81,215.00 дол.

З нагоди уродин пані **Лідії Бурачинської**, як дарунок від 91-го Відділу СУА пересилаємо 25.00 дол. на Фонд ім. О. Лотоцької, **Оля Цегельська**, секретарка.

Замість квітів на свіжу могилу **св.п. Марійки Конашевич**, пересилаю 5.00 дол. на Фонд ім. О. Лотоцької, **Олена Назар**, почесна членка 82-го Відділу СУА

ДВОДЕННА КОНФЕРЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ при співучасті

ГОЛІВ ОКРУГ та ВІДДІЛІВ
відбудеться

ЧІКАГО

30 і 31 вересня 1988 р.
для ОКРУГ:
Дітройт, Огайо, Чикаго;
для ВІДДІЛІВ ДАЛЕКОГО
ВІДДАЛЕННЯ:
3-ій, 14-ий, 17-ий, 27-ий, 38-ий,

СОЮЗІВКА

5 і 6 листопада 1988 р.
для ОКРУГ:
Філадельфія, Нью-Йорк, Північний
Нью-Йорк, Нью Джерзі, Нова Англія,
Південний Нью-Йорк;
107-ий, 118-ий. для 78-го ВІДДІЛУ
ВІДДАЛЕННЯ.

*Зорганізоване жіноцтво має силу й вплив на події в громаді —
КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИСВЯЧЕНА ЗБІЛЬШЕННЮ ЧЛЕНСТВА.
Заінтересованих членок СУА запрошуємо до участі.
Точніші інформації будуть подані в об'їзниках.*

ADAGIO

Оксана вибігла з консерваторії, неначе окрилена. Обіймала б увесь світ, так радісно було на душі. Заметушилися думки, одна одну перескакували. Поїде в світ!.. Це сказав їй сьогодні професор. Грала в присутності ректора та диригента симфонічної оркестри. Сама відчувала, що грає добре. Але коли закінчила, ніхто з них не похвалив її. Мовчки відійшли. Стривожилася. Невже не подобалося? Але за хвилину професор вернувся усміхнений. Стиснув руку і сказав: "Ваша гра зробила велике враження. Коли і на абсольвентському концерті докажете свою небуденну музикальність та добру техніку, то консерваторія дасть вам стипендію на дальші студії за границею".

Оксана гордо ступала. Весняне сонце обливало її струнку, елегантну постать та заграло іскрами в темнохвилястому волоссі. Глибоко вдихнула п'янке повітря, піднявши вгору злегка кирпатий носик з рухливими ніздрями. Її смаглявому обличчю та темному волоссю дуже відповідав яснісірий чоловічий капелюх та англійський костюм тієї ж барви. Оксана і при своїх скромних матеріальних засобах вмiла гарно вдягнутися. Мала добрий смак. Не було в неї багато одержі, але про необхідне завжди вчас подбала.

Ішла приспiшеним кроком. Внутрішнє хвилювання неначе несло її вулицями міста. Не могла ще ніяк зжитися з тим, що сказав сьогодні професор.

Ах, як давно вже тягне її мандрівка в світ! Найбільше вабило море. Вже бачить, як б'є хвилями об берег, відчуває на шиї та обличчі його теплий, ніж-

ний легіт, рухливими ніздрями ловить солонкуватий запах. Здавалось їй, що море своїм бурхливим плесом та безмежною глибиною натхне її до чогось дуже великого. Вона і гратиме краще, коли побачить море.

Захоплена мрійними образами і не спостерегла, що перейшла вже декілька вулиць та опинилась у середмісті.

На вулицях пополудневий рух. Тепла весняна днина вигнала з хат юрбу народу. Проходжувалися по головних вулицях без усякої мети, перешкоджаючи тим, що спішилися із закупамми чи з іншими справами. Оксана навіть почула заввагу збоку, що не вмiє ходити вулицями. Але сьогодні її це не вражало. Сьогодні, мабуть, і найгіршому ворогові простила б — така була щаслива.

Але куди це вона поспiшає? Чи має якісь справи в середмісті? Ні! І сама не знає, як аж сюди забiгла.

Раптом спинила очі на великій афіші: "Вистава скульпторки Н. Ліщинської". Зраділа. Любила все, що гарне. Розуміла та глибоко відчувала кожне мистецтво. Згадала, що змалечку виростала в мистецькому середовищі. Батько, добрий маляр та здібний музикант, що сам вивчився грати майже на всіх інструментах, дбав про те, щоб і в дітях розвинути любов до мистецтва. О, щасливе дитинство! Скільки своєрідного чару залишило воно в душі!..

Враз здригнулась. Хтось заговорив до неї.

— Ви про що так задумалися, панно Оксано?

Говорив до неї редактор Степан Микитенко, поправляючи за звичкою, червону краватку.

* Поміщуючи оповідання "Ададжіо" Стефанії Нагірної, хочеться дещо розказати про цікаве життя авторки.

Народилась вона в Грималові над Збручем. Вчилася у Львові в учительській семінарії та сольоспіву в Українському Музичному Інституті ім. Миколи Лисенка.

В 1923 р. вже одружена переїхала з чоловіком до Праги, де доповнила гімназійну матуру і вступила до Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова, який закінчила 1929 р. Рівночасно продовжувала науку сольоспіву в Чеській Державній Консерваторії в Празі. Закінчила її в 1930 р.

Брала участь у громадському житті в "Громаді Студенток Українок", де якийсь час була головою д-р Софія Парфанович, як теж в Українському Жіночому Союзі, де познайомилася з видатними діячками, як Софія Русова, Зинаїда Мірна, Харитя Кононенко і інші.

Виступала на концертах з визначними українськими музикантами між ними були: Василь Барвін-

ський, Орест Руснак, Роман Савицький. Останній після концерту — вечора на пошану О. Олеся написав був ентузіастичну рецензію, якраз про спів С. Нагірної.

В роках 1934-1939 працювала в гімназії в Модржанах біля Праги. У 1934 р. як делегатка Українського Жіночого Союзу брала участь в Жіночому Конгресі в Станиславові, на якому виголосила доповідь на тему "Денаціоналізація українських дітей на еміграції" (яка ж актуальна тема сьогодні — прим. Редакції).

Дописувала до журналу "Жінка".

В 1938 р. коли постала Карпатська Україна переїхала з чоловіком до Рахова, де викладала українську мову і літературу в українській гімназії.

Цікаво оповiдає С. Нагірна про цей час, коли з приємністю вчила гуцуликів, які були спрагнені освіти. Ішли вони пішки зі своїх сіл по дві години в один бік, щоб дістатися до гімназії. Деякі діставали з дому один бухонець хліба і ним жили цілий тиждень, ночували у когось по четверо на одному ліжку.

— Я вже довгий час дивлюся у ваші замріяні очі та не наслідуював заговорити, хоч, правду кажучи, дуже поспішаю. Ви певне хочете піти на виставу Н. Ліщинської? Я радо пішов би з вами та, на жаль, маю декілька важних побачень у каварні "Парламент". Але вас запрошую піти разом ще у цьому тижні до театру на "Мадам Батерфляй". Ви любите цю оперу, правда? Ви й самі, панно Оксано, трохи до японки схожі.

Погладив очима її гарне личко, висік на кінчиках підняті брови і спинився на подовгастих очах. Але не помітив у них виразу суму і невдоволення. Занадто був зайнятий своїми словами, бо завжди слідував за гарним стилем своєї мови.

— Отже я куплю білети й зайду по вас. Підемо разом. Признаюся, що радо ходжу з вами до театру чи на концерти, і то не тільки тому, що ви розумієте музику, але... ще й тому, що ви, панно Оксано, взагалі дуже цікава жінка.

Сказав і засміявся, показуючі свої гарні зуби, що були єдиною окрасою його широкого обличчя.

— Бувайте здорові! — і міцно стиснувши їй руку, зник серед натовпу.

Оксана хотіла щось відповісти, але не встигла, так і залишившись з відчиненими вустами. Хотіла відмовитися іти з ним до театру, бо вражав її його запевнений тон. Навіть не запитав про її згоду. Мусить провчити цього підстаркуватого панка, приборкати його зарозумілість і самовпевненість!

Але, правду кажучи, товариство редактора цікавило її. Цікаво було подискутувати з ним про якісь питання, хоч часто доходило майже до сварки. Правда, вкінці завжди розходилися добрими приятелями.

Оксана пригадала, що збиралася на виставу, і за кілька хвилин була вже в досить просторій, ясній залі. Перше, що кинулось у вічі — це кам'яна статуя мужчини природної величини із сильно розвиненою мускулатурою. На обличчі у стягнених бровах — завзяття та порив. Рух руки, витягнутої вперед, і вся

постава тіла, що подалася в цьому ж напрямку, неначе виявляли бажання зірватися з цього кам'яного п'єдесталу і бігти вперед із гаслом: "Душу й тіло ми положим за нашу свободу!"

Могутнє враження! Мороз перебіг по тілі. З болем зітхнула. Як довго вже лунають ці слова! Скільки жертв упало, скільки героїв полягло за цю велику ідею! Рік за роком проходить на чужині. Все нові й нові виростають могили. Родиться нове покоління, яке ніколи не бачило батьківщини. Чи збереже воно в своїх серцях любов та завзяття своїх батьків і дідів, чи може розпливеться в чужому морі?

Гордо випрямилася, затиснула маленькі кулачки і рвучко подалась до дальших експонатів. Уважно оглядала працю за працюю. Глибоко обдумана кожна композиція зраджувала високу інтелігентність та тонке чуття різьбарки. Скільки драматизму ось хоч би й у цьому акті, що показує голод в Україні! Висохлий труп чоловіка, а біля нього, напівлежачи, догорає жінка, безвладно схиливши йому голову на груди.

Оксана з притаєним віддыхом неначе прислухувалася, чи жінка ще дихає.

— Який жах! — вирвалося з грудей.

А що означає цей бронзовий барелієф?

На чотирикутній, у формі ромбоїда, дошці довгий ряд жінок, що нагадують старовинних похоронних плакальщиць. Передні стоять із високопіднятими головами, з простягненими до неба руками. За ними другі, з безвладно повислими, схилили голови в тяжкій задумі. Треті, впавши на коліна, торкаються головами землі, немов погружені в глибоку молитву.

Оксана хотіла глянути в каталог, бо цікаво було, що хотіла дати скульпторка в цій композиції.

— Це трагедія України — поспішив пояснити якийсь молодий брунет, що вже довгий час досвідченим оком Дон Жуана оглядав від стіп до голови гарну Оксанину постать.

— Дякую вам, — відповіла холодно і відійшла до іншої скульптури.

Тоді Союз Українок робив старання, щоб допомагати харчуванням, даючи дітям хоч один раз денно гарячу юшку. Але вже в березні 1939 р. мусіла С. Нагірна з чоловіком і півторарічною донею втікати перед мадярами і знову вернутись до Праги, стративши все своє майно.

В Празі працювала в ідальні Українського Жіночого Союзу, а згодом почала працювати над перекладом книжки для молоді, індійського письменника Мукерджи "Пригоди хороброго голуба"* . Тоді теж написала цикл новел на музичні теми м.ін. "Адажіо", яка була друкована в *Краківських вістях і Громадянці* в Німеччині.

В 1945 р. Нагірні мусіли залишити Прагу і по довгій мандрівці зупинилися разом з іншими в таборі Д.П. В Регенсбурзі, де авторка включилася в засноване Іриною Павликовською Об'єднання Українських Жінок на еміграції, в якому була головою обласної Управи ОУЖ; з рамени якого їздила на з'їзди Головної Управи ОУЖ до різних місцевостей. На припоручення ІРО С. Нагірна організувала на оселі в

Регенсбурзі разом з іншими членами ОУЖ жіночі майстерні і виставки народного мистецтва.

В 1948 р. родина Нагірних опинилася в США, де по короткому часі помер чоловік С. Нагірної. Проминуло трохи часу і Стефанія Нагірна почала дописувати до журналу "Наше Життя" та "Жіночого Світу".

Громадська праця на терені США є для неї дуже важливою. Очолювала декілька років Батьківський Комітет Українського Музичного Інституту, де тепер є скарбничкою; є членом Управи Літературно-Мистецького Клубу і членом 64-го Відділу СУА.

Христя Навроцька

---

* Завдяки Ю. Теодоровичеві в Чикаго вийшло друге видання книжки "Пригоди Хороброго голуба", на яке появилася декілька дуже позитивних рецензій (між іншими писали: Роман Завадович, Леся Храплива, Людмила Івченко, Олександра Животко Чернова), а теж С. Нагірна одержувала ентузіастичні листи н.прим. від Романа Савицького-мол., Маркіяна Терлецького і ін.

Брунет не відважився більше заговорити. Відчув, що це не є жінка, з якою можна денебудь нав'язати знайомість. Ще якийсь час ішов за нею, але, коли побачив, що даремні були б його залицяння, зник.

Тимчасом Оксана перейшла до другого відділу вистави. Тут інші теми композицій. Не страшна дійсність, а славне наше минуле.

Ось легендарний Кожум'яка б'ється з лютим змієм; там гордий лицар Святослав з мечем у руці, готовий до бою з половцями; а онде широкоплечий козак на спіненому коні рветься кудись уперед із розвіяним від вітру чубом та полами широкого жупана.

Третій відділ помітно відрізнявся від попередніх. Якимсь спокоем повіяло. Ось легкий танок русалки, що маленькими ніжками ледве торкається підстави. Он чарівна постать усміхненої молоді дівчини з розплетеними косами, що легкими хвилями збігає по плечах. Ще декілька погрудь, в яких Оксана пізнала відомих громадських діячів, поетів та музик, і враз її увагу прикувала струнка жіноча постать, витесана з білого мармуру. Схилена вниз голова, тужливо задумане обличчя. З-під довгої легенької туніки, що гармонійними фалдами спливала додолу, ледве зарисовувалося молоде, гарне тіло. З голови, неначе у Мадонни, легкими хвилями спадав довгий серпанок, зібраний лівою рукою в м'які згортки. У безвладному положенні правої руки та в усій постаті меланхолійний спокій та глибока туга. На постументі вирізьблено: "Adagio". Чимось близьким, рідним повіяло! Скільки думок збудив цей високо-мистецький твір!

Оксана миттю кинулась шукати розпорядчика. Вона повинна цю річ купити! Вже уявляє собі, як прикрасить нею свою скромну кімнату. Ціна висока, але саме вчора дістала від своїх учнів місячний зарібок. Помешкання вже заплатила, а харчуватися, буде скромніше.

І ось дорогоцінний скарб в її руках. Несе обережно, неначе це не мармур, а кришталь.

Трамвай завіз її майже під будинок, де жила. Ввірною вибігла по сходах на третій поверх і нервово відчинила двері своєї кімнатки. Куди поставити? Шукала очима догідного місця. Ага! Ось тут, біля фортепіану, на цьому високому столику замість старого годинника. І так давно вже не ходить. Білий мармур та чорний фортепіан будуть гарно контрастувати.

Неначе ясніше стало в хаті.

Аж тепер відчула втому в усьому тілі. Сіла в глибоке, м'яке крісло напроти статуї і не могла ніяк налюбуватися.

— "Adagio". Мабуть скульпторка і музику добре розуміє, коли так влучно зображує музичні твори? Але чому саме "Adagio"? Невже і в скульпторки якісь переживання, зв'язані з музикою?

Нитка споминів снується, як павутиння, картина за картиною пересувається перед очима.

.....

Чому вони так дивно розійшлися? Ні не розійшлися, а просто більше ніколи не бачилися після того пам'ятного концерту. Минає вже п'ять років від

того часу, як сиділи поруч на концерті славної піаністки з Відня.

Тоді Оксана, захоплена грою, спочатку й не помічала присутності Богдана. Піаністка грала її улюблену композицію "Місячну сонату" Бетовена. Оксана нічого не бачила, тільки маленькі ручки піаністки, які майстерно бігали про клявішах. Особливе враження зробила перша частина цього твору — "Adagio" яке так гармонізувало із вдачею Оксани.

— Ви тремтите, Оксано! — сказав Богдан теплим голосом, взявши, її за руку.

Не боронилась, а тільки здивовано глянула йому ввічі.

— Вона чудово грає. У мене неначе крила виростають, щось несе мене високо, аж понад хмари, — прошепотіла Оксана.

В цій хвилині була дуже гарна. Очі горіли вогнем, зарум'янені щоки, неначе зрілі броскви, вкрашали обличчя, а легко відчинені уста пашили схвильованістю. Не міг відірвати очей від неї. Такою не бачив ще ніколи.

Коли піаністка скінчила грати, посипались бурхливі оплески. Оксана схилила голову й задумалася. Чи буде й вона колись так грати? Правда, професор каже, що вона талановита, тільки занадто індивідуальна. Нелегко піддається його школі. Він признає, що для її легких пальчиків нема тяжких пасажів, що її інтерпретація глибоко обдумана, має в собі особливий чар, який часто зворушує до сліз, але школу за школою треба переходити точно й терпляче, вистукуючи кожен тон, бо кожна школа є написана для того чи іншого, технічного вдосконалення. Без таких вправ ні одна славна піаністка не обійшлася.

Оксани не раз неприємно було слухати дорікань професора, тим більше, що вона й сама признавала, що вправи мусить грати, хоч як це їй не подобалось. А сьогодні на концерті цієї видатної піаністки постановила послухати всіх порад професора, бо й вона хоче бути доброю піаністкою.

— Чому ви так посумніли, панно Оксано? — спитав Богдан.

— Посумніла? Ні! Я дещо передумала і зробила постанову.

— Можна знати, яку?

— Скажу вам аж тоді, коли вдасться мені виконати її — відповіла Оксана.

— Ви для мене завжди неначе загадка. Я часто не розумію вас, панно Оксано.

— Може колись зрозумієте, — сказала, всміхнувшись. Не мала бажання говорити про себе. Вона також не завжди розуміла його. Деколи був ніжний, уважний, а інколи холодний, чужий, заглиблений у своїх думках. В такі хвилини Оксана зле чулася, неначе тратила ґрунт під ногами. Тоді думала: я для нього чужа людина, коли не ділиться зо мною своїм переживанням.

Коли вийшли на вулицю, Богдан узяв її під руку. Відчувала що він тремтить. Легенько стиснув її руку. Приємний ток перебіг по тілі. Вперше відчула, що ця людина найближча їй з усіх.

Ішли мовчки. Не треба було слів, коли двоє сердець билися однаковим ритмом.

Вулиці, висаджені акаціями, одурманювали п'яним запахом.

На прощання поцілував руку і промовив:

— Дякую вам за чарівний вечір!

Відходила впоєна щастям.

Після цього вечора вже більше не бачилися. Ніколи не могла зрозуміти, чому не прийшов більше. Сама не шукала його, дівоча гордість не дозволяла. Тяжко було переживати розлуку після того, як відчула, що збудив у ній почуття, якого ще ніколи в житті не зазнала. Думала, що та сама струна і в його серці забреніла. Але мабуть ні, коли не шукає зустрічі з нею. Правда, бувало ще до того, що вони бачилися зрідка і випадково, але їх зустрічі були завжди дуже цікаві. Про що тільки не говорили! Біжучі події, література, мистецтво, музика — все те цікавило їх, а час летів, неначе стріла. Кожна зустріч залишала помітний слід у їхніх серцях, хоч може й не усвідомлювали собі цього.

Оксана ще більше замкнулася в собі. Знала, що тільки праця врятує її від роздумувань над зраненим серцем. Студії в університеті та в консерваторії забирали багато часу. Декілька годин у тижні присвячувала своїм учням, які давали їй можливість жити дещо краще, ніж дозволяла маленька стипендія. Мало часу залишалося на читання, але без того Оксана не могла жити. Читала часописи і вже в ліжку хоч декілька сторінок якогось цікавого твору.

Час від часу ходила ввечері на концерти чи до театру зі знайомими. Були між ними і такі, що залицялися до неї, закохувалися, признавалися навіть у коханні. Оксана зручно відхиляла їх, але не рвала добрих відносин. Вона любила товариство, любила бути об'єктом уваги, любила навіть слухати завваги про її красу, розум, елегантність. Їй подобався легкий флірт, хоч у душі було вирите тільки єдине ім'я.

Випадково довідалася Оксана, де подівся Богдан. Виїхав до Італії. Він завжди мріяв побувати у світі. Потребував нових вражень для своїх романів. Це роз'ятрило присохлу Оксанину рану. Але ні, не піддається! Богдан не заслуговував на її глибоке почуття, коли не дає про себе вістки. Не хоче вже про це й думати. Музика, тільки музика дасть їй заспокоєння!

На абсолювентському концерті Оксана хоче грати "Місячну сонату" Бетовена. Ще тоді, після концерту віденської піаністки, докладно простудіювала цю композицію, постановивши наслідувати славу віртуозку. Але сьогодні не хоче нічийого наслідування. Вона дасть свою власну інтерпретацію. Так, як підкаже їй серце та розум. Ще майже місяць має до виступу, ще буде доволі часу опрацювати твір.

І почалася невпинна, довга, тяжка праця. Оксана зачинилася у хаті, сама нікуди не ходила й у себе не приймала гостей. Всю свою істоту віддала "Місячній сонаті", цій пісні кохання, присвяченій талановитій учениці Бетовена графині Giulietta Guicciardi, до якої загорівся палким коханням.

Хто до музики підходить із серцем, напевно відчуває, що в цьому творі Бетовен змалював своє кохання та зв'язані з ним муки. Перша частина названа "Adagio", повна глибокої, меланхолійної туги. Друга — це скарга на долю, не побажала йому зазнати щастя з коханою. Третя — це бурхливий біль мистця, якому не раз здавалося, що щастя вже близько, а

воно, обманливе, неначе з високої гори скотилось у безвість.

Оксана найбільше переживала "Adagio". Воно так гармонізувало із станом її душі, з її переживаннями.

Час минав. Залишилося тільки декілька днів до концерту. Оксана тривожилася.

Прийшов день концерту. Оксана встала раніш, як звичайно. Не могла лежати, коли ждало її стільки переживань!

Перед полуднем ще декілька разів повторила свій репертуар. По обіді лягла відпочити, але настирлива думка про концерт не давала спокою. То з жахом уявляла собі, як помилятиметься у грі і тоді тремтіла вся від хвилювання, то бачила в уяві бурхливе захоплення публіки її виконанням: тоді радість розпирала груди. Яка шкода, думала, що Богдан так далеко! Ах! Вона б показала йому, чого досягнула впертою працею!

Ввечері вдягнула довгу білу шовкову сукню, що рясними фалдами спадала до землі. З приємністю побачила в дзеркалі, як надзвичайно гарно контрастувала біла сукня з її темним волоссям, що кучериками розсипалося по шиї.

Тимчасом зала заповнювалася гістьми.

Коли Оксана прийшла на сцену, застала вже всіх учасників концерту, які з тремтінням очікували свого виступу. Тут проявлявся індивідуальний характер кожного з них. Скрипак нервово витирив хустинкою руки і вже вдесьте перевіряв, чи скрипка добре настроєна. Гарненька у блакитній суконці неспокійно проходжувалася і тільки час від часу поправляла в дзеркалі довгі золотисті льюки.

Оксана, здавалось, була спокійна. Тільки легке тремтіння рук зраджувало, що нерви не зовсім у порядку. Але Оксана вміла панувати над собою, не хотіла, щоб знали, що діється в її душі. — Ах! Як я боюся! — застогнала співачка. — Хоч би вже позбутися цього виступу! Яка я буду щаслива! Підемо з Ігорем після концерту до каварні.

— Чого ж тобі боятися? — спитала Оксана. — Голос маєш гарний. Твоя кольоратурна арія з "Севільського Цирулика" напевне викличе бурю оплесків, запевняю тебе!

— Яка ти спокійна, Оксано! Візьми мене за руку, може передаси мені хоч трохи своєї рівноваги духа.

Оксана всміхнулася і тепло обійняла співачку. Рада була б, якби вдалося їй хоч трохи заспокоїти товаришку.

Тимчасом концерт уже почався. Нервовий скрипак майстерно виконав концерт Бруха. Не було помітно тремти. Мабуть заспокоївся, коли з перших тонів відчув, що добре грає.

Ще декілька тактів останньої частини і скрипак кланяється. Щасливий що все пішло добре.

Панно Гайківська, на сцену! — гукнув розпорядчик.

Співачка вирвалася із обіймів Оксани, ще раз глянула в дзеркало і вийшла на сцену.

Перші нотки зраджували легке хвилювання, але дедалі, все було краще та краще, аж врешті розспівалася соловейком. Молоденький, свіжий голосочок перлами сипав стаката, майстерно виводив кучеряві тріолі та легко котився найрізноманітнішими пасажами вгору та вниз. А коли трапився по дорозі

трель, то співачка, немов смакуючи його, затримувалася і кокетувала голосом.

Арія зближалася до кінця. Високе "ц" неначе завершувало всю красу арії безсмертного Россіні.

Оплескам не було кінця. Співачка декілька разів верталася поклонитися публіці, щаслива успіхом та великою китицею білого бузку, яку з любов'ю притискала до грудей.

Зближався виступ Оксани. Це була остання точка, бо оцінена була за найліпшу в програмі.

Перед виступом підійшов до неї професор і взяв тепло за руку.

— Ви тремтите, панно Підгірська? Будьте спокійні, я певний, що ваш виступ буде блискучий. Знаю добре своїх учнів, а тому за вас я зовсім спокійний.

— Дякую, пане професоре, за ласкаве слово. Ви мене підбадьорили. Ах, як я хотіла б виправдати ваші сподівання.

Граціозно вийшла на сцену, поважно вклонилася публіці, вигідно сіла на кріслі й, вдихнувши глибоко повітря, поклала руки на клявішах.

— Спокій, спокій передусім! — вмовляла в себе. Особливо тепер потребувала спокою для "Місячної сонати", цієї чудової музичної перлини.

І враз понеслось по залі "Adagio", рівномірно промережене тріолами, що нагадують легкі хвилі на озері, скучерявлені ніжним леготом вітру та проткані тремтячим сріблом місячного сяйва.

Всю свою душу вклала Оксана в цю частину, малюючи звуками так близькі їй переживання Бетовена. Забула, де вона і хто слухає її гру. Неначе в екстазі співала пісню про кохання, про меланхолійну тугу, співала легко, ніжно, чарівно.

Друга частина, хоч і в темпі "Allegretto", але також повна трагічних тонів. Це скарга Бетовена на долю, яка розлучила його з коханою.

Неначе по золотому містку пробігла Оксана звинними пальчиками до третьої частини — Presto agitato. І почалося ціле море дикого, бурхливого страждання. Гнані бурею хвилі швидко накопичувались і з ревом вдаряли об беріг. Неспокійно, без відпочинку переслідували одна одну і, погано втихомирившись, перейшли в тужливий, тихий спів. Але це ще не був кінець страждань. Ще вернувся спо-

мін. По кількох тактах хвилі знову швидко зібралися і в найвищому напруженні та поспіху гналися в диких акордах вперед, аж поки не досягнули вершка, звідки голосно скотилися неначе у безвість. Ще раз, немов далекий відгомін, з'являються дикі хвилі у ріано, погано переходять у forte, вертаючись до головного мотиву, і врешті, зневірені, навіки котяться в безодню.

Неначе все завмерло з останнім тактом. Ще хвилинка глибокої тиші і зірвалася буря оплесків.

До краю вичерпана, але щаслива бігла Оксана до вдягальні. За нею несли квіти.

— Звідки так багато квітів? — дивувалася.

— А ця велика в'язанка з темночервоних рожі! Цікаво, хто це післав?

На прив'язаному листочку прочитала: Богдан Гординський.

— Що? Він тут і був на концерті?

Раптом почула стукіт у двері. Не встигла прийти до себе, як рвучко відчинилися двері і в них з'явився Богдан.

Швидко забилося серце в Оксани, але встигла опанувати себе. Підійшла декілька кроків і спокійно подала руку.

— Дозвольте привітати вас з блискучим успіхом! — сказав здавленим від зворушення голосом. — Я не сподівався, що ви так прекрасно граєте. Ви дозріла артистка!

Оксана вмить простила йому те, що так довго не давав про себе звістки. Простила, бо відчула, що кохає його. Дивилася ніжно в його великі блакитні очі, в яких було сьогодні стільки глибокого почуття до неї. Не питалася, чи залишиться з нею, чи знову відлетить, як неспокійний птах. Так добре було їй з ним у цю хвилину.

— Яка я рада, Богдане, що ви були на концерті, — старалася здавити внутрішнє хвилювання Оксана.

Але не про те хотілось їй тепер говорити. Богдан відчув це.

— Оксано! — сказав зворушено. — Оксано, чи ви знаєте, що ви є моїм єдиним коханням?

Ніжно пригорнув її до себе й обличчям притулився до її гарячої щічки.

1945 р., "Громанянка".

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ КОМІСІЯ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ проголошує ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

на історичну повість або оповідання

Тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії. Реченець конкурсу — 31-го грудня 1989 р. Твори повинні бути написані на друкарській машинці в трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж твори, які вийшли друком у 1986-му і пізніших роках. Твори, підписані псевдонімом, повинні мати теж залучену конверту з прізвищем автора. Склад журі і висота нагород будуть подані пізніше.

ТРЕТЯ ЖІНКА, ВІДЗНАЧЕНА ПОЧЕСНИМ ДОКТОРАТОМ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

(Софія Мойсеович-Янів відзначена за сорок літ праці
на становищі секретаря ЕУ)

Д-р Софія Янів дякує за відзначення. За столом — сенат УВУ. Зліва: проф. Г. Васькович — декан, проф. Т. Цюцюра — ректор, проф. З. Соколюк — декан. На столі томи енциклопедії при яких редакції С. Янів співпрацювала.

Dr. Sophia Yaniv accepting the honors. At the table: Senate of the Ukrainian Free University. From left: Prof. H. Vaskovych, Dean; Prof. T. Ciuciura, Rector; Prof. Z. Sokoliuk, Dean. On the table are editions of the encyclopedia, co-edited by S. Yaniv.

У суботу 12 березня 1988 р. відбулася в авлі УВУ урочиста промоція відомої суспільно-наукової діячки Софії Мойсеович-Янів на доктора філософії Українського Вільного Університету. Цим високим відзначенням — за одноголосним рішенням Філософського Факультету — вшановує УВУ Софію Янів як заслуженого працівника Наукового Т-ва ім. Шевченка (НТШ) в Сарселі, — зокрема за її сороклітню працю в Редакції Енциклопедії Українознавства (1947-1988). В Редакції систематично-підручничкової (ЕУ I) і згодом гаслової Енциклопедії (ЕУ II) була С. Янів незмінним секретарем і координатором редакційної праці під керівництвом пок. проф. д-ра Володимира Кубійовича, редактором чи співредактором кількох відділів, автором десятків статей та сотень гасел, як теж була відповідальна за добір ілюстраційного матеріалу. Ця праця в якійсь мірі продовжувалася і при підготовці англomовного видання цієї Енциклопедії, в характері редактора відділу "Преса" і співредактора відділу "Мистецтвознавство".

Промоція відбулася в суботу вечером після наукової доповіді, яку з рамени Факультету права і сусп.-економічних наук виголосив теперішній Ректор УВУ, проф. д-р Теодор Б. Цюцюра, на тему: "Правно-політичні і економічні аспекти Чорнобиля", в якій наголосив нехтування охорони довкілля в сучасній Україні і катастрофічні наслідки цього занедбаня.

Ректор Цюцюра був і ініціатором номінації; він був у часі "народження Енциклопедії Українознавства" (1947-48) головним секретарем УВУ і вже тоді

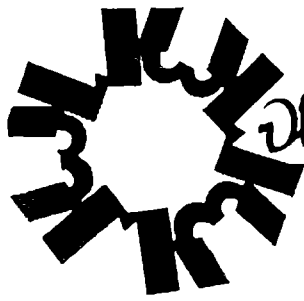
познайомився з численними обов'язками Секретаря ЕУ — Софії Янів; він же сказав змістовне і сердечне шанувальне слово ("Лявдацію") та відчитав грамоту номінації (за традицією латинською мовою). В президії співдіяли обидва Декани — проф. д-р Г. Васькович і проф. д-р З. Соколюк.

В "Лявдацію", поруч із заслугами для науки (з квітня 1985 д-р С. Янів — член кореспондент НТШ) назвав проф. Т. Цюцюра етапи суспільно-громадської праці Відзначеної — як пластової виховниці, активного члена УВО і ОУН (тричі арештованої), — згодом опікунки політичних в'язнів за польської і німецької окупацій.

Після промоції д-р С. Янів, при своїй подяці, накреслила умови праці в Редакції Енциклопедії — на тлі ідейної насаги цілого покоління, що "жертвувало особистим для загального", і тільки тому — при скромних засобах — можна було збірним зусиллям сотень розсіяних по цілому світі науковців створити велике діло — книгу про Україну.

По офіційній частині відбулася гостина родини Яневих для учасників цього унікального вечора, представників суспільно-громадських і жіночих установ, постійних гостей УВУ і особистих приятелів Відзначеної (70 осіб присутніх). При цьому треба б згадати, що серед почесних докторів УВУ д-р С. Янів є третьою жінкою, поруч з пок. Ольгою Кобилянською, письменницею і сусп. діячкою Буковини і пок. проф. Наталією Полонською-Василенко, киянкою, відомим істориком. Енциклопедистка С. Янів — галичанка.

Д-р Б. Кузь

КАЛЕНДАР СКОП

Ювілейного Ювіття

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Співробітники спеціалізованої майстерні Львівської картинної галерії завершили реставрацію старинного вітара, знайденого в селі Лановичі Самбірського району.

Зараз цей експонат виставлений в експозиції Олеського замку. Відновили вітвар реставратори темперного живопису Ліса Волкова і Євген Каршаков.

Збирачами пісень, які зберігаються в сільських домах на півночі Донецької області, стали студенти Донецького університету. З фолкльорної експедиції молоді дослідники привезли багато наспівів, влучних прислів'їв, приказок. Від будинку до будинку, від села до села, йшли студенти. Годинами наспівували пісні, розповідали легенди, казки що передаються з покоління в покоління, — своєрідні пам'ятки усної народної творчості. Вже близько двадцять таких походів за фолкльором здійснили студенти Донецького Університету, це Наталія Федчишин, Ніна Бикова. Під сучасну пору зібрано біля 50 тисяч творів народної творчості, які займають місце у створеному фолкльорному кабінеті при Донецькому Університеті.

Івано-Франківське— Тут з нагоди дня народження поетки Лесі Українки в музеї було відкрито виставку. Експонувались різні видання творів авторки "Лісової Пісні". Фотографії, фотокопії листів, ілюстрованих матеріалів розкрили взаємини поетки з Наталією Кобринською. Широко розкрито тему "Леся Українка на Гуцульщині". Відомо, що Леся Українка в 1901-му році відвідала в Чернівцях Ольгу Кобилянську, побувала у Вижниці, а потім у піяністки О. Окуневської. Також жила в Буркуті, де серед чудової природи Карпат працювала над творами "Одержима", "В пущі", та написала кілька поезій. В 1974-му році в селище Буркут вставлено пам'ятний знак з барельєфом Лесі Українки.

Львів. Тут появилася новий і цікавий журнал "Євшан Зілля", редактором якого є колишній політв'язень, Ірина Стасів-Калинець, поетка і етнограф. В першій числі журналу знаходимо поезії Василя Стуса; допис про українського скульптора Олександра Архипенка — пера Романа Фіголя, мистецького критика; прозу Ірини Калинець; згадку та критику про сучас-

ну виставку мистця Любомира Медведя — Богдана Гориня — куратора мистецької галерії у Львові; гумористичний допис про Юрія Кульчицького, українського козака, який привіз каву до Відня та відкрив першу каварню 300 років тому.

Епідемія грипу, що спалахнула в багатьох містах України в останньому тижні січня, ще не згасла. Особливо інтенсивною вона була у Львові та Києві. У Києві щодня близько 23 тисячі людей були вражені епідемією, особливо жінки та діти.

С.Ш.А.

Клівленд — З ініціативи СУА, комітет, зложений з жіночих організацій, вшанував княгиню Ольгу з приводу 1000-ліття Хрещення України в неділю 2-го лютого в залі Святопокровського Центру. У програмі вечора: слово: д-р Христя Раковська, інсценізації та рецитації.

Баффало — Доротей Дарійчук-Довжицька була вибрана на пост асистента в справах управління та державних відносин в адміністрації нововибраного демократа Деніса Горського, голови повіту Ірі.

Це вперше українка досягнула високого державного посту асистента голови в Баффало та околицях.

Колишня демократична конгресменка, сьогодні головний прокуратор Бруклина, Елізабет Голцман, яка прогнала вибори 1980 року до Сенату, хоче повернутись до політичної кар'єри. Її ціль — становище посадика Нью-Йорку в 1989 році.

Джерзі Ситі — Заходом об'єднання працівників літератури для дітей і молоді (ОПЛДМ) появилася нова книжка для дітей молодшого шкільного віку (9-12 років) "Родина Качуровських". Текст книжечки у вільному перекладі з французького зробила Леся Бризгун-Шанта з малюнками мистця Віталія Литвина.

Нью-Йорк. Подарунок від дружини й дочки Якова Гніздовського, покійного мистця, який був великим приятелем Українського Музею. Пані Стефанія Гніздовська і дочка Мері-Марта подарували цінну бібліотеку, в якій є ряд унікальних книжок, з мистецтвознавства. Рівнож подарували працю скульптора Григорія Крука "Марія Дольницька" і картини українських мистців. Цінним подарунком є праці Гніздовського — 20 офортів і 54 екслібриси.

Нью-Йорк — Видавництво "Ліберті Паблішинг Гавз" видало повість про Чорнобиль. Книжка вийшла

Докінчення на обкладинці

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

---

VOL. XLV

JUNE 1988

Editor: Marta Baczynsky

UNITED, THOUGH DIFFERENT!

Time is fickle. Sometimes it may seem that time has stopped, particularly during the difficult phases of life. One can barely imagine the reluctant passage of time for people in prisons, in exile, awaiting the far distant glimmer of release. Sometimes, it is happiness that makes time barely move; an anticipated, eagerly awaited meeting or a joyous family event.

The opposite is also one of the tricks of time. Time has the audacity to rush with abandon when one needs every precious moment to meet the deadline of an important project.

Time is running fast now. We are at the mid of 1988, the year marking the 1000th anniversary of Christianity in Ukraine. Time is running out. Are we ready? Are all of us — those actively involved in the preparations of events to mark this momentous occasion and those who are passive participants, nervously awaiting these celebrations which seem to arrive all too soon.

The great concert in Lincoln Center for the Performing Arts in New York City and in Atlanta, Georgia, ushered Ukrainian music into the American arena. The success of this undertaking does not end with one beautifully executed concert. This event opened the door for us to the wide world of international musical participation. Yet, how many doubts and how much criticism foreshadowed this event! But afterwards — what happiness, what an elated feeling of relief!

One cannot discuss each specific planned event in the Millennium calendar. But, one can dwell on the feelings, thoughts and reactions which permeate throughout our Ukrainian communities — the worries, the doubts if we can divest ourselves of our responsibilities as a mature, enlightened nation during this auspicious anniversary. One of these worries is about the lack of unity among us. During these celebrations that which unites us and bonds us must prevail, not our differences.

An enlightened society is composed of various groups of people. The higher its enlightenment, the more heterogeneous is its population. This brings about an understanding and cooperations among members of the society in mutually important undertakings.

Frequently, when we speak about unity it means that the other fellow has to resign his position and come

over to our group. Yet it is possible to work in a spirit of cooperation without abandoning one's personal convictions.

A former political prisoner who spent his sentence beyond the region of Ural, wrote that he visited a church in a nearby town. The church was filled to capacity. There were also many young people. He wrote "no one cares now who is Catholic, or Orthodox, or Baptist..."

We live in a free country. We must continually and repetitively tell ourselves that we are ALL Ukrainians and our glorious Millennium puts us in the limelight before the entire world. Our differences, misunderstandings, intolerances — if we cannot do away with them, then they should be hidden from sight. On the surface our actions and accomplishments must glow with the colors of a benevolent, joyous rainbow.

(Editorial; May 1988; free translation from Ukrainian.)

**TWO — DAY CONFERENCE
for
MEMBERSHIP CHAIRMEN
on the REGIONAL and BRANCH level
with the participation of
REGION and BRANCH PRESIDENTS.**

CHICAGO

Conference to be held September 30, 31, 1988.

For the Detroit, Ohio and Chicago Regions.

For distant Branches: 3-rd; 14-th; 17-th; 27-th; 38-th; 107-th; 118-th.

UNA RESORT SOYUZIVKA

Conference to be held November 5, 6, 1988.

For the Philadelphia, New York, Northern New York, New Jersey, New England and Southern New York Regions.

For distant Branch # 78.

Organized women wield power and influence in the community.

The Conferences are dedicated to membership drives. Interested UNWLA members are invited to attend!

Further and detailed information will be available in forthcoming circulars from the Headquarter.

A REDISCOVERY

Halyna Zacharjasevych-Lypa, an artist of abundant talent in the field of graphics, a master in batik art, an imaginative writer — will soon be rediscovered in the free world through the efforts of Stefania Hnatenko, who is in the process of writing and publishing a book about the artist's work. In an article about the artist (Nashe Zsytja, June 1988, Ukrainian text), Mrs. Hnatenko pignantly explains the harsh circumstances of Halyna Lypa's relatively unknown existence.

"The artist lived and created during the complicated times during the war and in the years after in Western Ukraine. These were times when the muses were silent, while the politicians did all the dictating. The lot of one individual can reflect the fate of an entire generation."

Halyna Lypa was the wife of Jurij Lypa, a noted humanist, physician, poet, writer, whose unpopularity with the political regime cast a dark shadow of persecution and rejection from the official art circles on the efforts of the artist.

She was born in a small village called Rachynja in Western Ukraine on May 28th, 1910. She studied Architecture at the Lwiv Polytechnic Institute and Art in Vienna and graduated with honors. Because she was multitalented, Halyna also studied piano as well as voice with the legendary Solomeja Krushelnycky. Unfortunately, her vocal cords were damaged during surgery and she had to give up a promising singing career.

Halyna Lypa began to develop her artistic individual expression in the field of batik art through her job in a textile company. Into this area she brought her passionate interest in Ukrainian ethnography and folklore. A series of outstanding work in various techniques such as aquarele and batik was called "Hutsulszchyna" which demonstrates the artist's sensitivity and understanding of history, culture and customs. She was also very fond of illustrating Ukrainian songs. She had a vivid imagination and love of children's fairy tales which she created, wrote the text and illustrated. Another facet of her talent was the drawing of greeting cards.

Галина Захарясеви́ч-Липа, ілюстрація до казки за східними мотивами, яку авторка склала сама 1960 р., папір, перо, кольорова туш.

Halyna Zacharjasevych-Lypa; illustration to fairy tale story which artist wrote, 1960; India ink on paper.

Halyna Zacharjasevych-Lypa died twenty years ago. Although she left a rich legacy of remarkable work, her name is unknown in Ukraine, her talent unlauded.

Галина Захарясеви́ч-Липа. "Пташки на дереві", 1967 р., батик на льняному полотні.

Halyna Zacharjasevych-Lypa; "Birds in the trees" 1967; batik.

ZABAGLIONE

Recently a friend introduced me to an Italian dessert, which has the potential of absolute magnificence. But as with all works of art it is a little complicated, if one chooses to make it so. My friend, being a very methodical person followed the directions of her cookbook implicitly and ended up with expensive cooper cookware.

I sampled zabaglione in a charming little restaurant, where we had lunch (her treat, for which I thank her). The restaurant menu listed the dessert as zabaglione, which means either the proprietors can't spell, are not attentive to detail, or consider that the clientele has problems with foreign names. I think they are a bit free handed because we could taste the egg yolk in dessert, and that is a no-no!

But enough critique. Let's talk about zabaglione. It is ingredient simple (very few of them), but making it requires patience and a double boiler (if you have a cooper one, well that's good, but don't run to the store to get one — improvise!) What zabaglione actually is, is a sauce which when poured over strawberries, peaches, plums, etc., provides a rich, aromatic, finger-licking coating for ripe fruit. It has a bit of alcohol, such as Marsala wine or Grand Marnier, depending

on taste. A bit enhanced, it can be made into a mousse with bits of chocolate.

BASIC RECIPE

6 egg yolks at room temperature (important!)

6 tablespoons sugar

2/3 cup Marsala wine

1. Beat the egg yolks vigorously with the sugar until light and fluffy; gradually add the wine.

2. Place mixture over very hot, but not boiling water (in a double boiler) and continue beating until the custard foams and begins to thicken. Do not overbeat! Allow to cool. Serve warm over fruit or by itself.

ZABAGLIONE MOUSSE

6 egg yolks at room temperature, 1/2 eggshell reserved

6 tablespoons sugar

8 half eggshells Marsale (this is an old

Italian custom which assures that the amount of the wine is in proportion to the size of the egg yolks.)

1 1/2 cups heavy cream

4 oz. semisweet chocolate, in very small pieces

1. Cream the egg yolks and sugar until light and fluffy. Add the wine and mix well. Beat the mixture in a double boiler until it holds small peaks. Put the top of the double boiler into a basin of cold water until cool, beating constantly.

2. Whip the cream until stiff. Fold the whipped cream into the cooled egg mixture. Fold in the chocolate pieces, pour into a glass bowl, cover with plastic wrap and refrigerate for 3 to 4 hours before serving.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

ДЕЩО ПРО ГОРИХИ

Є кілька родів горіхів, які найбільше вживається до печення: волоські (walnuts), ліскові (filberts), мигдаль (almonds), пікан (pecan) і американські земельні горіхи (peanuts). До горіхів теж зачисляють каштани. Усі ці горіхи, крім каштанів, ростуть в Америці. Каштани в південній Європі.

Усі горіхи мають в собі протеїн т.зв. білок, фосфор і олію, що є добре для піддержання енергії. Деякі мають теж залізо і є добрим джерелом для вітаміни Б — комплекс.

Тому, що в горіхах є олія треба їх переховувати в зимному місці, найкраще в холодильнику в плястичних мішечках або в скляних посудинах.

Багато приписів до печення кажуть вживати зрум'янені горіхи, зокрема ліскові і мигдаль, вони тоді мають дуже приємний запах й смак. Рум'янити на сковороді (пательні) на низькому вогні — мішаючи.

В американських приписах стрічається "blanched" т.зн. без лушпинки. Щоби зняти лушпинку з мигдалю треба його кинути до кип'ячої води на 2 хвилини, відцідити і стягнути лушпинку. Щоби їх молоти, треба добре висушити.

Ліскові горіхи зрум'янені треба по кілька обтирати об себе в платку і лушпинка злітає.

В каштанів треба надтяти шкірку з одного боку гострим ножом і вкласти їх до емальованого посуду і залити кип'ячою водою. Накрити і варити на легкому вогні 20 хвилин. Виймати по кілька з води і ножом скидати лушпинку. Висушені каштани можна вживати мелені до тортів.

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Скарби знання, любові і думок повинні бути вписані в книги, бо інакше зникнуть з бігом часу.

Ми живемо в цьому світі тільки один раз і тому кожну чемність, яку можемо другому показати, або зробити добре діло, треба зробити негайно. Не відкладати і не занедбувати, бо ніхто не переходить своєї дороги вдруге.

Я зідхав, бо був темний день і тоді стрінув сліпу дитину...

Я нарікав, що переді мною довга дорога, аж стрінув людину без ніг...

Я молився, щоби Бог дав мені багатство, але стрінув людину, що не мала хліба...

Боже, прости мені, бо я маю все!

Нещастя, яке нас навістить, має завжди якусь ціль, якби "палець Божий". В першій хвилині того не бачимо, але опісля, як вже нераз пройдуть літа, розуміємо, що то нещастя таке мало свою ціль, що врятувало нас від чогось гіршого.

Може дало нами обраній дорозі, яка могла запровадити нас в пропасть і спричинити загибель нам чи другим — інший напрям, який нас врятував. "Немає нічого злого, щоби не вийшло на добре" каже стара приповідка.

подала Х. Навроцька

наше харчування

Лакоминки це найприємніше закінчення обіду, на які всі чекають, хоч часом не хочуть до того признатися, бо уважають на "лінію".

ЛАКОМИНКА ЗІ СИРУ на 6 — 8 осіб

- 16 унцій вершкового сиру (cream cheese)
- 2 горнятка вершків (heavy cream)
- 2 конверти желатини без смаку
- 1 ложечка ванілевого порошку (extract)
- 1 горнятко цукрової мучки
- 1 ложка цитринового соку
- 1 горнятко зимного молока

Сир, кімнатної температури, розтерти з цукром. Желятину всипати до 1/2 горнятка зимної води, яке держати в горячій воді, щоби зовсім розпустилася. До сиру вмішати вбиті вершки і розпушену желятину. До зимного молока влити сок з цитрини і ванілію і добре замішати зі сирною масою.

Наложити до добре намащеної форми і вложити до морозильника (freezer) на ніч. Одну годину перед поданням переложити до холодильника. Подавати з підливою з малини:

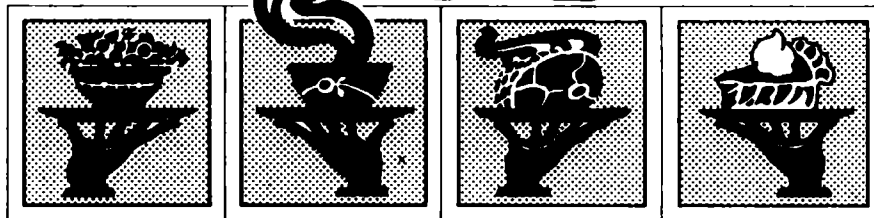
- 1 фунт морожених малин
- 1/2 ложечки кукурудзяного крохмалю (corn starch)
- сік з 1/2 цитрини
- 1 крапля червоного кольору (food coloring)

Розморозити малини. Крохмаль розвести водою, додати сік з цитрини і заварити, щоби згушло. Накінець додати червоного кольору і теплою підливою поливати порції лакоминки.

КРЕМ З ДИНИ(МЕЛЬОНА) З ЧЕРНИЦЯМИ на 6 осіб

- 1 диня (cantaloup або honey dew)
- 1/3 горнятка цукру
- 1 конверта желатини без смаку
- 1/2 горнятка молока
- 3 унції вершкового сиру (cream cheese)
- 1/2 горнятка вершків (heavy cream)
- 2 1/2 горнятка свіжих черниць (blueberries)

Розрізати диню на дві половини і одну вкласти до холодильника. Другу обідрати зі шкірини і дрібно нарізати (повинно бути 2 горнятка). В малій ріночці змішати цукор з желятиною,

додати молоко і пригріти, щоби желятина розпустилася.

До електричної мішалки (blender) вкласти нарізану диню, молоко з желятиною і сир і змішати на високій швидкості, щоби маса була одноціла. Переложити до миски і вкласти до холодильника на 40 хвилин, щоби маса згушла. Тоді вбити вершки і додати до густої мішанини з дині. Другу половину дині порізати на подовгасті тоненькі куски. Подавати на тарілці, на яку накласти 1/4 горнятка черниць, на які наложити масу з дині і посипати ще трохи черницями, збоку положити кусок дині на прикрасу.

ПІНКИ В ПІДЛИВІ З ПОЛУНИЦЬ (strawberries) на 4 особи

- 3 білки з великих яєць
- 1/8 ложечки "крім оф тартар" (cream of tartar)
- 1/4 ложечки мигдалевого екстракту (extract)
- 3 ложки цукру
- 3 горнятка полуниць
- 3 ложки цукру

Нагріти піч 300°. На лист до печення тістечок положити пергаментовий папір (freezer paper), якого лискучу сторону добре намастити маслом і посипати борошном.

Вбити піну з білків, додаючи трохи цукор і "крім оф тартар" а на кінець мигдалевий екстракт. Наложити

4 "горбики" з піни на приготований лист. Пекти 15-20 хвилин, щоби зрумянилися. По спеченню переложити на дротяні підставки, щоби вистигли.

Зробити в електричній мішалці (blender) пюре з полуниць з цукром і наложити до посуду, в якому будете подавати, вкласти до того пінкові "горбики" і держати в холодильнику до подання.

ПЕЧЕНА ЛАКОМИНКА З ВИШЕНЬ або ЧЕРЕШЕНЬ

- 2 ложки масла
- 4 ложки цукру
- 3 цілі яйця (extra large)
- шкірка з цитрини
- 1 фунт вишень або черешень
- 4 ложки борошна
- 1/2 ложечки порошку до печення (baking powder)

Вбити яйця з цукром і маслом, додати шкірку з цитрини, а накінець борошно і порошок до печення. Тісто має бути вільне. Додати вишні або черешні, з яких виняти кістки і вимішати. Налити до добре намащеної форми, посипаної тертою булкою. Пекти при температурі 375° 40 хвилин. По спеченню посипати цукровою мучкою.

* До вибирання кісток з черешень можна дістати прилад у департаментових крамницях.

XV ЛІТНІЙ СЕМІНАР УВАН-у

відбудеться в Гантері в пансіоні "Карпатія" в днях від 14-го до 19-го серпня 1988 р. В програмі доповіді на теми:

Хрещення Руси-України — проф. Мирослав Лабунька, з Університету Ля Саль, Філядельфія;

Західно-українське малярство від XIV до XX століття — Стефанія Гнатенко, співпрацівник Українського Музею в Нью Йорку, кол. науковий співпрацівник Львівського Музею Українського Мистецтва у Львові.

Зголошення приймає: д-р Олег Третяк
2227 Green St.
Philadelphia, Pa 19130
tel. (215) 236-8226

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ПІВНІЧНИЙ НЬЮ-ЙОРК

Хроніка за 1987 рік

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА	ЧИСЛО ЧЛ.
46-ий	Рочестер	І. Ольшанська	25
47-ий	Рочестер	Т. Шутер	77
49-ий	Бофало	Л. Стасюк	43
68-ий	Сиракузи	Ф. Войтович	17
97-ий	Бофало	М. Макогон	17
120-ий	Рочестер	Л. Ганушевська	24

Округа об'єднує 6 Відділів із 203 членками. Голова Округи — Марія Крамарчук. Осідком Окружної Управи є Рочестер, Н.Й. Окружний З'їзд в 1987 році відбувся в Сиракузах, Н.Й.

З нагоди 10-літнього існування Українського Музею в Нью-Йорку усі Відділи відзначили в Рочестері "День Українського Музею". Прихід в сумі 1.000.00 дол. переслано на Будівельний фонд У.М.

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

46-ий Відділ — одна членка перейшла до 120-го Відділу.
68-ий Відділ — одна членка померла, одну приєднано.
120-ий Відділ — вибула одна членка, вступили дві нові членки.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

На ширших сходах виголошено наступні доповіді:

46-ий Відділ — "Україна це не Росія", виголосила Надя Трач

47-ий Відділ — "Проголошення самостійності 22 січня 1918 р." та "Українські Тернопілі-Крути 29 січня 1918 р."; "Ольга — велика княгиня України", "Василь Стефаник — письменник селянської розлуки".

Виготовлено табльо у зв'язку з проголошенням дня Самостійності, яке складалося з чотирьох частин: а) Головний Уряд, б) Головний військовий Штаб, в) Українські дипломати за кордоном, г) Голови держав, які признали Українську Республіку.

Світлини з поясненнями в українській і англійській мовах, опрацювала сама референтка; таблиці розміром 30"×20" приміщені в Осередку Української Спладщини.

49-ий Відділ — "Жінка в творах Тараса Шевченка" доповідь Лідії Стасюк; "Мама" і "Мама — українка" вірш І. Дибко, читала Я. Борачок.

97-ий Відділ — Культ-освітня референтка зорганізувала дві цікаві доповіді "Почуття самопевності" д-р Ілене Донофрїю; "Україна та чорнобильська катастрофа", виступ Тані Девінїон і Майк Едвардс з Націонал Географік.

120-ий Відділ — "Вражіння з конференції — Українська жінка у Двох Світах", доповідач — Марта Шмігель, рефе-

Делегатки і гості з Окружної Управи Північного Нью Йорку на XXI Конвенції СУА в Клівленд, Огайо. Заступлені усі Відділи.

Delegates and guests of the North New York Regional Council at the XXI UNWLA Convention in Ohio. All branches are represented.

рентка зв'язків Окружної Управи, "Життєпис Святої Ольги" — Ростислава Стеців.

47-ий Відділ — "Подорож і фільм із подорожі по Україні" Ганя Тарафа, член 120-го Відділу.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

46-ий Відділ: брав участь у таких імпрезах: Вечерниці Червоної Калини, Зустріч з Данилом Шумуком, Міжнародний фестиваль при Рочестер Музею.

47-ий Відділ: 35-літній Ювілей Відділу відзначено святочним обідом і мистецькою програмою для членок і громадянства — присутніх 300 осіб. З цієї нагоди, голова виготовила "Одноднівку" для перегляду праці Управ і членок, та моральних і матеріяльних осягів. Відділ вдруге на XXI-ій Конвенції СУА в Клівленді, Огайо одержав перше місце за зразкову працю для Організації. "Зберігаймо традицію української писанки" доповідь Зенона Єліїва, ілюстрована прозірками, для ширшої громади. Підготувляла Іванна Мартинець.

49-ий Відділ: "Великодня Зустріч" — з програмою та курсом на найкращу пасху. Нагороджено: Ева Ковтало — Іша нагорода, Марія Дранка — 2-га, Анна Танусяк — 3-та. Під час "Дня Федерації" улаштовано в американській крамниці Адам Мельдрум виставку вишивок, де була нагороджена членка Емілія Гринчак. Членки взяли участь у 35-літньому ювілею 47-го Відділу СУА Рочестер, Н.Й. "Андрієвський Вечір" з перекусом і веселою програмою і "Великодню Зустріч" підготувляла Ярослава Борачок.

68-ий Відділ: взяв активну участь wraz з іншими організаціями в улаштованні свята "Жінки Героїні", присвячені Ка-

трусі Зарицькій-Сороці. Членки виконали одну точку — рецитацію, а також зайнялися вступами. Весь дохід з цієї імпрези був призначений на оборону прав людини. Голова є членом Громадського Комітету Ювілейних святкування 1000-ліття. Членка Надя Цвях, демонструвала писання писанок у галерії Володимира Мазурика.

97-ий Відділ: членка Таня Ле Ван улаштувала українську мистецьку виставку в рамках етнічного фестивалю в публічній школі. Оля Лавні — малярка, яка займається писанням писанок, улаштовує кожного року покази писання українських писанок, та у дні, який улаштовує федерація жіночих клубів. Відділ є членом Федерації Жіночих Клубів, та бере участь у їх місячних сходах, як рівнож у більших конвенціях.

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

46-ий Відділ: Слава Коба і Стефанія Вовкович придбали експонати і зайнялися виставкою на "День Українського Музею", показ Українського мистецтва на Фестивалю Націй, спонсорували мистецьку виставку Тирса Венгриновича.

47-ий Відділ. Участь у Фестивалі церкви св. Йосафата; 4-ро денна мистецька виставка народної ноші з деяких околиць України. Виставку незвичайно цікаво і гарно уложили членки Марія Вергун і Марія Лозинська при допомозі Ірини Михайлюк і референтки мистецтва. Членки Анастасія Смерчинська і Мирослава Приймак улаштували показ вишивання і виставку зразків вишивок. З нагоди святкування 1000-ліття Хрещення України, членки Марія Вергун, Марія Лозинська і Христина Ковч улаштували у приміщеннях церкви св. Йосафата виставку чудотворних ікон Матері Божої, яка притягала очі усіх відвідувачів завдяки красі і оригінальності укладу виставки.

Центром уваги і подиву була фотографічним способом побільшена і освітлена картина мистця Андрусіва "Хрещення України" розмірами 4×6 стіп, що висить над входом до церкви. В різдвяний час ці самі членки прибрали залу св. Йосафата традиційними свят-вечірними картками усіх

Делегатки 47-го Відділу на XXI Конвенцію СУА в Клівленд, Огайо. Посередині: Марія Крамарчук — голова Округу Північний Нью Йорк, Ірина Руснак — голова Відділу. Зліва: Марія Сипняк, Ірина Семанюк, Михайлина Пилипець, Івана Мартинець, Марія Лещиншин.

Delegates from Br. 47 at the XXI UNWLA Convention in Ohio.

68-ий Відділ: сидять від ліва: д-р Галина Ключас, Ева Бішко, Фаліна Войтович — голова, Анастасія Краус, Я. Гудзяк, стоять: Ніна Возняк, Люня Сидорович, Надія Андриус, Віра Малаяр, Уляна Пилипишин.

Бракуе: Кляра Брунець, Надя Гайдук, Ірина Ємець, Надя Цвях, Анна Домбчевська, Діди Бутенко.

Branch 68 — fr. 1. Dr. Halyna Klufas, Eva Bishko, Falyna Vojtych — president, Anastazija Kraus, J. Gudzyak. Standing — Hina Voznjak, Lunja Sydorovych, Nadja Andrius, Vira Maljar, Uljana Pylypyshyn.

мистців. Вони були уложені на спеціально в тій цілі вирізаній з дерева, зеленої краски ялинці. Цих карток там пишалося сотки... Референтка Іванна Мартинець присвячує багато уваги Українському Музеєві. 47-ий Відділ є членом і меценатом УМ, 33 членки нашого Відділу є членками УМ.

У зв'язку із відзначенням 10-ліття Українського Музею, Відділ перевів збіркову акцію між членками і громадянством в часі "Дня Українського Музею", яка принесла поважну суму 8,990.00 дол., а Відділ жертвував 1.000.00 дол. Переведено теж льотерію мистецьких предметів, якою зайнялася Ростислава Стеців з доходом 95.00 дол. Членки Відділу дарували до крамнички УМ дрібні мистецькі пред-

У 35-ліття 47-го Відділу СУА ім. Лесі Українки; справа: перша голова Відділу м-р Анастасія Смерчинська приймає грамоту почесної членки, Марія Крамарчук — голова Округної Управи, Ірина Руснак — голова Відділу.

35th Anniversary of Branch 47; fr. r. first Branch president Anastasia Smerechynsky, Maria Kramarchuk, Regional Council President, Iryna Rusnak, Branch President.

Татяна Шутер — нововибрана голова 47-го Відділу і уступаюча голова Ірина Руснак (каденція 6 літ).

Tatjana Shuter, newly elected President of Branch 47 and former President Iryna Rusnak, (term of office — 6 years).

мети власноручно виконані, як серветочки, подушечки на голки. Перед різдвяним сезоном переслано 20 киптариків і 12 капелюшків для ведмедиків, що їх виготовили Світлана Соробей, Марія Костів і Марія Крамарчук, яка зайнялася організацією цього проекту. Членки продовжують цю акцію. Через референтку УМ дістав дарунок від д-р Ю. Залізняка, 250 книжок "Емалія М. Дольницької".

120-ий Відділ: став членом Українського Музею в Нью-Йорку. На День УМ членка Марія Мосюк зробила великий напис, який тепер висить в Українському Музеї. Відділ подарував вишивані подушечки і малі керамічні речі до Музею. В мистецькій ділянці, голова Відділу Дарія Ганушевська показувала мальовання дерев'яних прикрас на ялинку, які членки пізніше розмальовували. Мисткиня, Ірина Твердохліб демонструвала і помагала при виробі вибійки.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

47-ий Відділ: співпрацює з Комітетом Оборони Людських Прав, та виконує директиви Централі в справі висилки листів, телеграм, чи телефонічних вісток.

49-ий Відділ: є членом "Бофало Федерейшен оф Вименс Клабс", референтка бере участь в місячних сходинах клубу. Співпрацює з Комітетом Оборони Людських Прав.

68-ий Відділ: членки пишуть листи і висилають фонди для політичних в'язнів. Відділ вже від довшого часу цікавиться долею Івана Дем'янюка і тому включився в акцію Оборони Прав Людини. Переведено збірку між членками як також громадянством міста Сиракюз і вислано 800.00 дол. на цю ціль. Це вже 3-тя збірка з ряду. Щойно недавно ми включилися в інший спосіб придбання фондів на Оборону Люд-

Перед-Великодна продаж печива 47-го Відділу. Зліва: Ірина Руснак — голова, Марія Костів, Тамара Гривняк, Марія Мосюк, Дарія Ганушевська, Марія Джус, Галина Несторович, Катерина Щур, Євгенія Мосюк.

Pre-Easter Bake Sale sponsored by Branch 47.

ських Прав: вишивання мініатюрних річей, а дохід з їх продажі, призначений на цю ціль. Наш Відділ вислав 14 таких вишивок.

В місяці червні, власними силами влаштував Окружний З'їзд, за що дістав признання від Представниці Централі і голови Окружної Управи.

Відділ був ініціатором льотерії на Окружний З'їзд, продав 100 квитків, щоб в цей спосіб посилити фонди Окружної Управи Північного Нью-Йорку.

97-ий Відділ: є членом Федерації Жіночих Ключів, та бере участь в їх місячних сходинах, як рівнож у більших Конвенціях. Відділ закупив один "Білборд" з нагоди 1000-ліття Хрищення України. Рівнож бере участь у акціях організації "Американці в обороні людських прав в Україні", членки висилають листи, телеграми та інше.

120-ий Відділ: бере щорічну участь в урядженню традиційної забави Червоної Калини, презентацію дебютанток, як членки забавового комітету. Голова і делегатки брали участь в Окружнім З'їзді. Деякі членки Відділу є членами Управи Округу Північного Нью-Йорку.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

47-ий Відділ: Тетяна Шутер, Віра Мотика — референтки. Вислано 10 пачок до Польщі, 7 пачок до Бразилії, оплата за них вносила 563.47 дол. Крім того членки самі безпосередньо вислали і оплатили кошти 15-ти пачок до Бразилії, одної до Югославії. Разом вислано 33 пачки. Завдяки заповідливості мґ-ра Романа Чорнобіля, переведена нашими членками збірка на медичну допомогу дітям в Бразилії принесла 5,807.02, яку переслано до Централі. Допомога "Бабусям", садочкам в Європі і передплати "Нашого Життя" для "Бабусь" 429.00 дол. Відділ опікується двома бабусями і двома садочками в Європі. Референтка висилає картки з побажаннями скорого видужання, співчуття, та відвідує хворих членок.

49-ий Відділ: Анна Ганицька — референтка. Вислано 11 пачок до Південної Америки і 1 до Польщі, пересилки 415.90 дол.

Оплату за пересилки пачок покрили: Анна Ганицька за 9, Ярослав Перейма за 3, Василь Мельник, п-во Осташуки і Ніля Стецьків по 1-ій. Вшановано найстаршу членку Відділу Наталію Фіглюс в день її уродин.

68-ий Відділ — Уляна Пилипишин — референтка. Відділ вислав 4 пакунки до Бразилії, всі оплатила членка Ярослава Гудзяк.

Вшановано співосновницю і першу голову нашого Від-

ділу, Анастасію Кравс в день її уродин. Пишемо картки до хворих осіб, висилаємо співчуття, відвідуємо хворих по шпиталях і домах. Вшановано пам'ять померших членок поминальною Службою Божою і спільним полуденком після відправи.

СТИПЕНДІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

47-ий Відділ — референтка Анна Чорнобиль. Через Відділ вплачує стипендії 16 спонсорів: 12 з них це членки 47-го Відділу, 3 — не членів, спонсором є також 47-ий Відділ. В 1987 році вислано 3,660.00 на стипендії.

49-ий Відділ — Анна Ганицька референтка. Переведено одноразову збірку на стипендійну акцію, яка принесла 2,360.00 дол. 6 членок Відділу є спонсорами стипендій, з поза членства є 16-ть спонсорів.

68-ий Відділ — Уляна Пилипишин референтка. Відділ спонсорує дві стипендії: одну оплачує членка Ярослава Гудзяк, а другу Теодор Бонтабк.

97-ий Відділ: оплачує 4 стипендії, та допомагає другим, збираючи гроші на збіркові листи.

120-ий Відділ — Ярослав і Марія Матковські утримують одну стипендіятку, через 120-ий Відділ.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

46-ий Відділ — Дописи декількох членок були поміщені у місцевій пресі.

47-ий Відділ — Марія Крамарчук референтка. Відділ має 100% передплату "Нашого Життя". Референтка збирає передплати, як також займається збірками із різних нагод. В 1987 році зібрано привітів і оголошень до Конвенційної Книги на 945.00. Збірки: на Український Музей 1,392.00 дол., Пресовий Фонд "Нашого Життя" 145.00, на фонд СУА ім. Олени Лотоцької 515.00 — разом із збірок 2,997.00 дол. Про діяльність Відділу вислано до преси і журналу "Наше Життя" 15 дописів.

49-ий Відділ — Оксана Салдит референтка. Передплати "Нашого Життя" 100% вирівняні. В "Свободі" був допис "Під вербну неділю".

68-ий Відділ — Ярослава Гудзяк референтка. Відділ має 100% передплату "Нашого Життя". На Конвенційну Книгу, 1987 р. голова придбала 500.00 дол., також написала до "Свободи" статтю про "Окружний З'їзд Північного Нью-Йорку". Відділ вислав 100.00 дол. на Пресовий фонд "Нашого Життя".

120-ий Відділ. Докладний опис праці Відділу, появився в льокальнім журналі "Думка", який видає Українська Кредитова Спілка.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

46-ий Відділ — Відділ вложив багато праці, бо було п'ять ріжних імпрез.

47-ий Відділ — референтки: Галина Несторович, Марія Сипняк, Катерина Щур, Анна Сохоцька.

Своєю наполегливою працею збагачували матеріально касу Відділу, улаштуванням передвеликодного і перед-різдвяного продажу печива. 13-го вересня 1987 р. відбувся заходами усіх Відділів Окружної Управи Північного Н.Й. "День Українського Музею". Господарські референтки 47-

го Відділу приготували дуже смачний і обильний обід для 200 гостей. Вони теж дбають, щоб на кожних ширших сходинах членки попробували смачного печива при каві, а за зібрані гроші призначають пожертви на цілі Відділу. Цим разом Суспільна Опіка скористала на висилку пачок.

При 47-му Відділі діє "Гурток Книголюбів", що починає 10 членок. Також існує Осередок Української Спадщини, та Об'єднана Суспільна Опіка, які очолюють членки 47-го Відділу.

49-ий Відділ: Ева Ковтало, Марія Дранка, Олена Хомин — референтки. Для здобуття фондів приготували обід для гостей, перекуски на імпрезах, та базарі.

68-ий Відділ — Надя Андрус референтка. 68-ий Відділ брав активну участь у церковному базарі. Голова очолила цей базар, Відділ поміг печивом, а також жертвував велику трипільську вазу на льотерію і занявся продажем льосів. Взав участь у весняному фестивалі. Приготував смачний обід на Окружний З'їзд, також влаштував 3 продажі печива, а дохід в сумі 750.00 дол. поміг вирівняти наші зобов'язання до Централі. Після кожних сходин, гостили кавою і солодким.

97-ий Відділ — референтка П. Кутянська. Вміло вив'язується зі своїх обов'язків, та уприємнює сходи кавою, та солодким.

120-ий Відділ: брав участь у продажі печива із 47-им Відділом у Великодній і Різдвяній продажі печива.

Відділ зайнявся приготуванням печива під час доповіді дисидента, Данила Шумука і під час виступу співачки, Оксани Рогатин-Макогон в місяці жовтні. Відділ брав участь у літніх фестивалях обох церков, Богоявлення і св. Йосафата.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

46-ий Відділ — піддержує імпрези світлички.

47-ий Відділ — Відділ співпрацює із 120-им Відділом в Рочестер, який опікується світличкою. Допомагає в улаштуванні імпрез і коли тільки заходить потреба. Ірина Семанюк була координаторкою поміж 3-ма місцевими Відділами у справах світлички.

120-ий Відділ — провадить світличку. В квітні діти підготували великодні кошики до свячення. В травні відзначено програмою "День Матері". В червні відбулася градуація найстарших дітей. В жовтні відбулася дитяча костюмова забава, яку підготували спільно 47, 46 і 120 Відділи. В грудні відбулася програма зі зустрічей із св. Миколаєм. Учителькою від січня до червня була Марта Елиїв. Учителькою від вересня є Віра Елиїв-Гудмен. Референтка Люба Гордиська зорганізувала чергування мамів в світличці кожної суботи. Діти, як що мають вже по п'ять років, відвідують першу класу української школи на І і пів години науки кожної суботи, щоб пізнавати, читати та писати азбуку.

Ярослава Гудзяк
пресова референтка

Містимо цю хроніку з поділом на референтури, а не Відділами, бо так її зладила пресова референтка. Пригадуємо, що тепер хроніки повинні бути укладені відділами. Спільні імпрези в яких брали участь відділи, треба описати як імпрези Округи і не повторяти їх уже при хроніці даного Відділу. Х.Н.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ

Святкувати золотий ювілей подружнього життя — це подія нещоденна, святкувати його в здоров'ї, в оточенні родини, вдячних, повних любови дітей і внуків та ще й в колі приятелів і знайомих — це справді ознака Божих ласк і благословення.

Такою подією був ювілей 50-ліття подружнього життя **Марії і Стефана Венгльовських**, який 24 жовтня 1987 р. відбувся в Маямі Флорида. Після молебня в українській католицькій церкві Успення, що його за здоров'я ювілятів відслужив парох о. С. Зарічний та під час якого вони відновили свої подружні обіти, відбулося в Голідей Інн ювілейне прийняття. Близько сотні осіб засіло до трапези. Гостей привітала, представила родину та внесла тост на честь ювілятів п-ї І. Ракуш, голова 17-го Відділу СУА, а ювілейним прийняттям провів п. М. Яремко.

Степан і Марія Венгльовські, обоє уродженці села Микулинці на Снятинщині, перед приходом більшовиків покинули рідні землі з двома маленькими синами. Вони промандрували терновим шляхом втікачів аж до Німеччини і засмакувавши таборових "гараздів", 1949 р. переселилися на сталий побут до США. В соняшній Флориді, де родина замешкала від 1950 року, стали вони активними членами-піонерами невеликої української громади Маямі. Роки, повні важкої праці та старань над вихованням дітей, минули. І сьогодні сини (старший **Роман** — цивільний інженер, з дружиною Люсею та дітьми Вірою, Борисом, Танею й Івасем, живе в Маямі, а молодший **Богдан** — адвокат, з дружиною Христіною й донями Лізою, Оленкою й Андреею, в Рочестер, Н.Й.) влаштували батькам цей ювілей. Оба вони з любов'ю та вдячністю говорили про батьків, а присутність на залі представників майже всіх церковних і громадських організацій Маямі й околиці вказувала на те, що подружжя Венгльовських своєю працьовитістю й жертвенністю заслужило собі на спеціальну пошану й відзначення. Вітали ювілятів: о. С. Зарічний від української католицької парафії, Т. Максимович від церковного хору Українсько-американського клубу, Українських танцюристів і від 368 Відділу УНС, С. Микитка від Сестрицтва й приятелів, І. Ракуш від 17 Відділу СУА, а інж. Б. Ващинський від Кредитової Кооперативи. Від Об'єднання старших віком і Фонду Катедр Українознавства виступив М. Ракуш, 50-ий Відділ ООЧСУ заступав М. Курман, а Відділ УККА в Голлівуді М. Яремко.

З нагоди свого родинного свята п-во Венгльовські зложили датки: 250 дол. на українську католицьку парафію в Маямі, 100 дол. на Фонд оборони українського імені та 50 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Шановним Ювілятам бажаємо доброго здоров'я та всього добра в другому щасливому п'ятдесятилітті. МНОГАЯ ЛІТА!

Люба Маринюк
культ.-осв. реф. 17 Відділу СУА

82-Й ВІДДІЛ СУА ВІДСВЯТКУВАВ
1000-ЛІТТЯ ХРИСТІЯНСТВА В УКРАЇНІ

Холодного пополудня, 26 березня 1988 р., в домівці СУА в Н.Й., відбулись святочні сходи 82-го Відділу, присвячені 1000-літтю Християнства в Україні, які відкрила голова Іванна Клим, вітаючи присутніх.

Святочну програму розпочато славнем, присвяченим тисячоліттю християнства, музика М. Федорова до слів о. Сабола. Славень, відспівали всі присутні, під акомпаньямент Лідії Котлярчук.

У вступному слові культурно-освітня референтка Ірина Іванчишин підкреслила епохальне значіння, яке мала в історії України і в житті українського народу, подія хрещення київської Русі-України в 988 р., за володіння князя Володимира Великого.

Вірш "Тисячоліття" Т. Сидоряк, зі зрозумінням віддеклямувала Ляриса Гумовська, учениця 6-ої класи.

Дбайливо опрацьовану доповідь "Думки з приводу ювілею 1000-ліття Християнства в Україні" виголосила письменниця Ірина Дибко-Филипчак, членка 28-го Відділу СУА.

Опираючись на історичні факти, доповідачка накреслила світлі сторінки розвитку християнської культури в Україні, а також представила трагічні події жорстокого переслідування окупантами української православної і католицької церков.

З черги увагу присутніх полонив виступ Марти Шраменко, яка з глибоким відчуттям відчитала досі не друковану поезію, присвячену тисячоліттю християнства в Україні, покійного поета Тараса Грицаця.

У другій частині програми висвітлено сотню історичних прозірок "Рукописи княжої доби". Цю цінну збірку прозірок приготувала і опрацювала пояснення д-р Дарія Маркусь, членка СУА в Чікаго.

Присутні з великою увагою і захопленням слідували за кожною картиною, що являлась на екрані, нагадуючи велич і красу християнської культури княжої Русі-України. На жаль, більшість цих цінних пам'яток нашої старовини окупанти з України вивезли.

За старанням Софії Раковської, прозірки висвітлила Л. Яблонська, а пояснення читала Наталія Канюга.

Милою несподіванкою був виступ нашої гості, поетеси Алли Косовської, яка на закінчення програми відчитала свої дві чудові поезії: "Київ" і "Княгиня Ольга", залишаючи незатерте вражіння у слухачів.

Спонтанними оплесками приймала публіка кожную точку святочної програми.

Голова І. Клим, від 82-го Відділу, обдарувала виконавців писанками, дякуючи за їх труд.

При чаю і солодкім, яке приготували членки 82-го Відділу, ще довго провадились різні розмови, а найбільше про ювілейні святкування в нашій громаді.

ПОДЯКА

Дякую за поміщення в "Нашому Житті" за квітень 1987 р. біографії із світлиною. Пересилаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд,

Катерина Баран

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл.п. Ольги Наконечної** (прожила 101 років) — матері нашої членки **Марії Наконечної-Вєргун**, членки 47-го Відділу СУА склали: **20.00 дол.** — Анна Капітан, **по 10.00 дол.:** Наталія Гуран, Олена Довгалюк, Анна Єйна, Марія Крамарчук, Ярослав і Марія Матковські, Михайлина Пилипець, Ростислав і Татіяна Шутер; Ірена Шмігель; **по 5.00 дол.:** Марія Джус, Анна Ендрус, Тамара Гривнак, Марія Костів, Дарія Лєсів, Марія Сипняк, Анна Сохоцька; **3.00 дол.** — Анна Матіів. **Разом 138.00 дол.** Родині Покійної складаємо щирі вислови співчуття, **Управа і членки 47-го Відділу СУА**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої тіточної сестри **бл.п. Теклі Лещук**, пересилаємо через 68-ий Відділ СУА 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **д-р Александер, Ярослава, Борис і д-р Марко Гудзяки**

В пам'ять **бл.п. Марії Конашевич** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили членки 64-го Відділу СУА: **20.00 дол.** — Марія Савицька, **15.00 дол.** — Христя Навроцька; **по 10.00 дол.:** Люба Артимішин, Марія Даниш; **5.00 дол.:** Люба Раковська. **Разом 60.00 дол.**

У світлу пам'ять людини небуденних чеснот, великої української патріотки, незабутньої Голови Союзу Українок Америки та заступниці Голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій св.п. **Стефанії Чижович Пушкар**, замість квітів на її свіжу могилу **50.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає **20-ий Відділ СУА у Філадельфії.**

Замість квітів на свіжу могилу членки 26-го Відділу СУА **бл.п. Єлисавети Мадич** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" склали: **15.00 дол.** — дочка Гандзя Бліхар; **по 10.00 дол.:** Зеновія Камінська, Катерина Кобаса, Катерина Хомяк, **Разом 45.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Теклі Лещук**, жінки нашого довголітнього книговода Константина, складаємо 35.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо щирі співчуття, **Редактор "Нашого Життя", касирка СУА і працівники канцелярії СУА**

Замість квітів на могилу **бл.п. Теодора Дацків**, батька нашої членки Олі Дацків, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійного складаємо наше глибоке співчуття, **Управа і членки 6-го Відділу СУА, Чикаго**

Замість квітів на могилу **бл.п. Анни Іваннюк**, тещі членки Ірки Іваннюк, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійної складаємо наше глибоке співчуття, **Управа і членки 6-го Відділу СУА, Чикаго**

В пам'ять **бл.п. Ізидора Ванджури** складаємо через 29-ий Відділ СУА в чикаго 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Марійці Наваринській, Оксані Ванджурі і Гертруді Ванджурі та їхнім Шановним Родинам висловлюю глибокі співчуття, **Галина Колєнська**

Замість квітів на могилу бувшої членки **бл.п. Наталії Камєнецької** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого

Життя", а родині висловлюємо наше співчуття, **Управа і членки 22-го Відділу СУА, Чикаго**

Замість квітів на могилу **бл.п. Ізидора Ванджури** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а нашим членкам Марії Наваринській, Голові Округи Чикаго, Гертруді Ванджурі і Оксані Ванджурі складаємо наше глибоке співчуття, **Управа і членки 29-го Відділу СУА, Чикаго.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. проф. д-ра Михайла Кушніра**, мужа членки Софії Кушнір — складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Опечаленій дружині складаємо глибоке співчуття, **Управа і членки 78-го Відділу СУА, Вашингтон.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефанії Мирошниченко**, мами нашої членки Мирослави Мирошниченко, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині Покійної висловлюємо глибоке співчуття, **Управа і членки 82-го Відділу СУА, Нью Йорк**

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефана Туринського**, мужа нашої членки Тоні, складаємо через 62-ий Відділ СУА 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Ярослава Галій.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефана Туринського**, мужа нашої довголітньої приятельки Тоні, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", Тоні і дітям з родиною висловлюємо наше глибоке співчуття, **Наталка і Василь Думи з родиною**

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефана Туринського**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а пані Тоні і дітям з Родиною висловлюю щирі співчуття, **Єліза Панчак**

В пам'ять дорогої тети **бл.п. Ольги Ліщинської**, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Стефанія Маланчук, з родиною, Володимир Кульчицький з Лорейну, Огайо**

Замість квітів на могилу **бл.п. Юрія Богдана Кордуби**, зложили на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **проф. Білецька і О. Мартинюк** 35.00 дол., за що дякує дружина покійного **Марія Кордуба**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії Конашевич** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійної висловлюємо глибоке співчуття, **Наталія Крупська, Зірка Береза**

На свіжу могилу **бл.п. д-ра Бориса Филипчика** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а пані Ірині Дибко висловлюємо щире співчуття, **Олег і Іванна Ратичі**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. інж. Стефанії Чижович-Пушкар**, складаємо даток в сумі 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Д-рові Володимирові, сестрам і цій рідині складаємо наше глибоке співчуття, **Ірена і Ярослав Качанівські**

Замість квітів на свіжу могилу в незабутньому Львові **інж. Ігоря Старосольського**, брата наших друзів, пластунів Уляси й Начального Пластуна д-ра Юрія, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Рідним висловлюємо наші щирі співчуття, **о. Богдан і Володимира Смики**.

Замість квітів на могилу **бл.п. Ігоря Старосольського**, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає 25.00 дол., **Ліда Сось-Бульба**

Замість квітів на могилу **бл.п. інж. Ігоря Старосольського**, пересилаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Слава й Остап Олесницькі**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Петра Палашевського**, мужа моєї товаришки Ірини, складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол., **Лідія Бульба**.

В пам'ять св.п. мого покійного мужа, **Ярослава Романа Геруса**, в двадцяті річницю його смерті складаю 100.00 дол. на Український Музей і 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Марія Герус-Мартюк**.

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефанії Мирошниченко**, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійної пересилаю глибоке співчуття, **Лідія Волосянська, Асторія, Н.Й.**

В світлу пам'ять **бл.п. Стефанії Мирошниченко**, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійної висловлюємо наші щирі співчуття, **Іванна і Ярослав Клими, Асторія, Н.Й.**

В пам'ять **бл.п. Стефанії Мирошниченко**, складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині Покійної висловлюю глибоке співчуття, **Надія Попель, Нью-Йорк**

Замість квітів на могилу **бл.п. Софії Фраціян**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійної висловлюємо щирі співчуття, **Марія і Мирон Кузьми, Веніс, Флоріда**

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД З НАГОДИ...

З нагоди 50-ліття нашого шлюбного життя складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Катря і Михайло Ляльки, Рочестер, Н.Й.**

Замість звороту коштів подорожі на Загальні Збори нашого Відділу пані Оксані Фаріон, голові Окружної Управи у Філадельфії, пересилаємо згідно з її бажанням 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", пані Оксані бажаємо дальших успіхів у праці, **за 91-ий Відділ СУА, Богданна Михайлів, голова**

Татяна Мотика цією дорогою передає 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", як вияв вдячності Управі і членкам **47-го Відділу СУА ім. Л. Українки** в Рочестер, за увагу до неї, сердечні побажання і китиці квітів в день її уродин.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

за час від 1-го квітня до 30 квітня 1988

500.00 дол. — О. Бартков, Філадельфія;

450.00 дол. — 22-ий Відділ СУА, Чикаго, М. і Л. Гички (86);

400.00 дол. — Анна Еплгейт (86);

370.00 дол. — С. і О. Гіби (82);

350.00 дол. — Наталія Даниленко, Філадельфія;

310.00 дол. — 28-ий Відділ СУА, Ньюарк;

300.00 дол. — Т. Бонтабік (68), В. і К. Воловодюки (86), д-р А. і Я. Гудзяки, Сиракуз, А. Литвин, Савт Рівер, Н. Прядка, Парма, д-р Е. і З. Савчини, Філадельфія, Г. Стефанів (29), 38-ий Відділ СУА, Денвер, д-р С. і Я. Яблонські (Окр Ді-тройт);

260.00 дол. — С.М. і М. Тумяк, Пітсбург;

250.00 дол. — В. і Л. Артимишини (64), Баль Дебютанток Укр. Ветерани (29), о. Декайло, Іст Медовс, д-р А. і І. Горчинські (29), Фірст Секюріті Банк (29), Л. Лапичак-Лесько (86), І. Печенюк (29), В. і Б. Сосяки, Форест Гілс, Л. Стасюк (82), Л. Тарнавська, Гемтрек, М. і Г. Утриски, Філадельфія, 86-ий Відділ СУА, Мейплвуд, 121-ий Відділ СУА, Кенсінгтон;

210.00 дол. — С. і С. Батко (62), 34-ий Відділ СУА, Коговс;

200.00 дол. — І. Бабій (29), д-р Р. і Н. Бергенсток (97), Величко Стип, Н.Дж., А. Вересюк (93), І. Горбачук (49), д-р А. і Х. Горчинські (29), д-р М. і І. Демуси (29), О. Жовнірович (47), Інджекто Молд (29), О. Калимон (29), О. Кармазин, Аліквіпа, О. і С. Казанівські (29), М. Кодельська (84), І. і З. Литвинишини (29), Ліга Укр. Кат. Жінок, Монреаль (через д-р Ю. Левицького), О. і М. Лесюки, Лорейн, В. і Л. Магуни (1), А. Маріяні, Флоріда, І. Микитюк (29), д-р Л. і О. Мурський (84), Н.Н., Парма, Л. Самотовка (97), Самопоміч, Чикаго (29), д-р Р. і Г. Сосенки, Джоліет, Л. Ткачук (29), Я. і Н. Хойнацькі (84), М. і Д. Яросевичі (29), Укр.-Амер. Вет. Пасейк (70), 7-ий Відділ СУА, Акрон, 76-ий Відділ СУА, Воррен, 97-ий Відділ СУА, Бафало;

165.00 дол. — 62-ий Відділ СУА, Глен Спей;

150.00 дол. — В. Мельник (49), д-р Я. Перейма (49);

125.00 дол. — З. Воробець (28);

115.00 дол. — Степові Відьми, Пласт, Австралія;

100.00 дол. — М. Дранка (49), Самопоміч Кооп, Чикаго (29), д-р М. Сосенко, Джоліет, д-р Люба Стефанівська, Мейплвуд;

75.00 дол. — М. Левчик (49);

40.00 дол. — 29-ий Відділ СУА, Чикаго;

50.00 дол. — Р. і М. Козинські (29), Х. Яросевич (29), М. Юркевич (86);

30.00 дол. — Ольга Боба, Форт Лі, П. і А. Полічуки (49);

20.00 дол. — М. Борачок (49), К. Шашків (49);

5.00 дол. — М. Дорожинська (84)

Щиро дякуємо

Анна Кравчук
реф. стипендій СУА

Орися Яцусь
скарб. ком. стипендій СУА

Пересилаю **50.00 дол.** для студентки університету у Бразилії на різдвяний дарунок, через 29-ий Відділ СУА.

Студентка **Христя Яросевич**

З приводу смерті **бл.п. Анатолія Калін** пересилаємо Родині вислови глибокого співчуття, а замість квітів на могилу складаємо **70.00 дол.** на Стипендійний Фонд до Бразилії.

Членки **29-го Відділу СУА** **15.00 дол.** — Дарія Яросевич, **по 10.00 дол.** — Донна Дика, Галина Коленська і Віра Трошук; **син Василь і невістка Любомира Калін**, членка **29-го Відділу СУА**, долучуються до списку і складають в пам'ять Тата **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА до Бразилії.

В пам'ять Мама бл.п. **Валентини Ворона** пересилаємо **200.00 дол.** на стипендію до Бразилії, через 84-ий Відділ СУА.

Надія Л. і Ян Хойнацькі

Замість квітів на могилу **бл.п. Антоніни Винницької** в Глендейл, Каліфорнія, зложили на український сиротинець у

Бразилії: **200.00 дол.** — д-р А. і Х. Олесюки, **по 100.00 дол.** — Л. і Д. Карлентіне, І. і Л. Макухи, Тамара Олесюк; **по 30.00 дол.** — Б. і М. Вандзура, В. і Л. Палашевські; **28.00 дол.** — Родина Обухи; **по 25.00 дол.** — В. і О. Бойко, Е. і О. Івахів, Б. і А. Микитини, Л. і Л. Солуки; **по 20.00 дол.:** Іван Балабан, Петро Бучинський, Остап Гац, Володимир Корін, Ю. і Л. Куриленки, Марія Кокс, Марія Левицька, В. і А. Макухи, Володимир Стойко, Іванка Солук, М. і Л. Стельмахи, Стефанія Шумна, П. і М. Захарків, О. і О. Зозуля; **15.00 дол.** — Роман Пайда; **по 10.00 дол.** — В. Божик, В. і І. Бойко, К. Брікнер, — Соня Васильків, Галина Ганкевич, О. і А. Жуки, Ярослава Городецька, Зоя Івашко, Валя Кравець, Дарія Матушевська, Анна Наконечна, Наталка Пайда, А. Стогрин; **5.00 дол.** — О. і О. Тишовницькі; **разом 1,118.00 дол.**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МЕДИЧНИЙ ФОНД:

Замість квітів на свіжу могилу проф. Юрія Кордуби, мужа нашої членки Марії Кордуби, членки 33-го Відділу склали **160.00 дол.** на Фонд Медичної Допомоги хворим дітям у Бразилії, та рівночасно пані Марійці і її родині складають глибокі співчуття, Управа та членки 33-го Відділу СУА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

яких це модерне чудо не було б можливе. Не можу подякувати кожному особисто, тому складаю **100.00 дол.** на Український Музей і **25.00 дол.** на фонд "Нашого Життя". Нехай Господь винагородить Вас!

Надя Цегельська

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

- 5000.00 дол.:** Ярослав і Надія Пастушенки;
- 500.00 дол.:** Сквіб Корпорація в доповненню пожертви д-ра Олега і д-р Іванни Ратич;
- 300.00 дол.:** Хемикал Бенк в доповненню пожертви Ричарда і Ольги Альвіно;
- 200.00 дол.:** Микола Савчин;
- по 50.00 дол.:** Володимир Грицин, Емілія Ройовська, Марія Стефанишин;
- 20.00 дол.:** Софія Щербан;
- 15.00 дол.:** Осип і Марія Лисогір;
- 10.00 дол.:** Наталія Миколаєвич.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Складаю **100.00 дол.** на Український Музей як вияв подяки і вдячності рідним і приятелям за пам'ять і поміч в час моєї недуги. Щире спасибі!

Дарія Лебедь

Дорогим моїм посестрам-членкам **91-го Відділу СУА** та всім союзнянкам, які так щедро допомогли нам в часі наших великих переживань — перещепленні моєї нирки дочці Ані — сердечно дякую за фінансову допомогу, відвідини в шпиталях, листи, добрі слова а найважлише молитви без

ПОЖЕРТВИ НА ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. Маргарети і Василя Кієців зложено **250.00 дол.**

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

- по 100.00 дол.:** Мирослав і Люба Прокопи, Лев Левицький, Дмитро і Стефанія Косовичі, Галина Л. Кастл, д-р Іван і Татіяна Кохани, Михайло і Марта Віхореки, д-р Ярослав і Надія Михайчуки, д-р Роман і Ольга Дзядів, Текстрон Корпорація в доповненню пожертви Панства І. Гоміків;
- 60.00 дол.:** Денис Кузьмович;
- по 50.00 дол.:** Марія Савицька, Анна Бойчук, Юлія Вишневська, Богдан Бойчук і Марія Ревакович, д-р Роман і Лідія Смик, Юрій і Христина Савицькі, Ада Кулик, Наталія Крупська, Іван і Софія Винники, д-р Юрій і д-р Надія Сороковські, Розалія П. Фенчинська, Чейс Менгеттен Бенк в доповненню пожертви Александра Лабуньки;
- 40.00 дол.:** д-р Александер Стрільбицький;
- 35.00 дол.:** Мирослав і Любов Роговські;
- по 30.00 дол.:** д-р Марія Кознарська, Ростислава Петрів;
- по 25.00 дол.:** д-р і пані Б.А. Іванець, Орест і Марта Качмарські, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Ірина Гладка, д-р Борис і Ірина Филипчакі, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, Оксана Миколайська, Ірина Кобзар, Галина Костюк, Микола Ромах, Ярослав і Іванна Кліми, Стефан Піх, Анна П.

Вох, Юнайтед Технолоджіс в доповненню пожертви Розалії Воробель, Данило Захарчук, Володимир і Софія Задорецькі, Роман і Валентина Ілюхи, Іван Леско, Михайло і Анна Кікцьо, Василь і Марія Палідвори, Марія Андрейко, Стефан Татаренко, Ярослав і Ярослава Букачевські, Зеновій Яримович, Марія Андрусак, Стефан Максимчук, Олена Несіна, Августин Узвяк;

по 20.00 дол.: Марія Чепурківська, Михайло і Леся Шевчуки, д-р Галина Скорецька, Михайло і Наталія Мітрінга, Володимир Клебович, Роман Рак, Роман М. Фенчинський, Галина Малаховська, Панство В. Осадчуки, Александер і Донна Яворські, Зенон Михалевський, Роман Петренко, Мирослав і Марта Кравси, Йосиф і Стефанія Іванчуки, Євгенія Круліковська, Л.А. Долинська, Юлія Демченко, Стефан Юськевич, Марія Капліста, Роман і Аврелія Граби, о. Юрій Дубицький;

по 15.00 дол.: Марія Тимочко, Ольга Карван, Стефанія Сташин, Володимир Черевко, Марія Яровенко, Ірина Балюта, Володимир Степаник, Микола Курчак, Дмитро Баранецький, Роман Завицький, Петро Теребецький, Марія Юркевич, Теодор Бабюк, Надія Юрчинська, Теодор Юревич, Ірина Благітка, Богдан Калавур, Мелянія Соренсон, Александра Кобаса, Іванна Петик, Симеон Костів, Анна Сташко, Варвара Швед, д-р Роман і Марія Марків, Люба Вишницька, Павля Лодинська, Юлія Бунда, Анна Гувер, Марія Щук, Марія Павлюс, Адам Джаман, Теодозія Когут, Ярослав Волощук, Іван Кефор.

по 10.00 дол.: Михайло Дзвінка, Іванна Вовк, Ірина Тимошенко, Софія Костюк, Варвара Іюбо, Люба Цюлко, Юрій і Ольга Диби, Дмитро Сороханюк, Михайло Курляк, Володимир Барагура, Теодозія Кічоровська, Мирон Захаряевич, Ярослав Яцковський, Василь Грибик, Іван Качмарик, Александер Ю. Луцький, Михайло Ортинський, Микола Черевайко, Валентина Когут, Марія Мулькевич, Іван Жуковський, Розалія Подусівська, Ольга Ласка, Любов Марґолена-Гансен, Атанас Слюсарчук, Григорій Мусишин, Ярослава Ставнича, Александер Кулинич, Марія Купчинська, Михайло Процюк, Симон Нагнибіда, Іван Лютій, Олег і Марія Лисяки, Розалія Полцій, Євгенія Криса, Ольга Сукманн, Михайло і Віра Кобасяри, Катя Лонґінотті, Роман Пиндус, Василь Павленко, Роман Мельник, Олена Качала, Василь і Лідія Ленцики, Ольга Лукашевич, Василь Лозницький;

по 5.00 дол.: Іван і Аґнес Хоманчуки, Сальвіна Іваницька, Катерина Мізюк, Ярослав Заремба, Іван Клебан, Мирослав Борисюк, Теодозія Кічоровська, Федір Корсун, Р. і С. Терлецькі, Федір і Марія Гайовий, Микола Барицький, Іван Гайдук, Дмитро Максимів, Анна Дагер, Микола Гулий, Євгенія Цимбала, Анна Г. Фелок, Софія Бродич, Олег Верес.

2.00 дол.: В. Данилів

по 1.00 дол.: Стефанія Курилас, І. Кріль, Михайло Гнатів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять **Ольги і Вадима Павловських** складаю на Будівельний Фонд Українського Музею **1000.00 дол.**

Л. Дразевська

В пам'ять **бл.п. Ольги Курчак**, яка відійшла у Вічність 12-го лютого 1988 р. як збірну жертву зложили на Український

Музей в Нью Йорку: **по 100.00 дол.:** Микола Курчак, Юрій і Маріянна Захарія, **50.00 дол.:** д-р Тарас і Люба Шегедіни, **30.00 дол.:** Василь і Юлія Захарія, **по 25.00 дол.:** Ярослав і Джоді Курчаки, Зенон і Галина Кохановські, **по 20.00 дол.:** Роман і Теодора Бриттани, Микола і Александра Кунцьо, **по 10.00 дол.:** Роман і Ольга Равлюки, Ярослав і Марія Січинські, Дарія Хухра, Таня Паш, Даріян і Ірина Сольчаники, **разом 420.00 дол.**

В пам'ять **Лідії Придаткевич**, вдові по бл.п. проф. Романові, на Український Музей в Нью Йорку зложили: **по 25.00 дол.:** Ольга і Ілько Цибрівські, Ольга та Василь Дробоцькі, Мирослава і Олекса Цибрівські, Василь і Оксана Мельничини, **20.00 дол.:** Марта і Богдан Гурки, **10.00 дол.:** Таїса й Анастасія Гураль, **разом 130.00 дол.**

В пам'ять **бл.п. д-ра Миколи Терлецького** зложили на Будівельний Фонд Українського Музею: **по 100.00 дол.:** д-р Остап і Віра Тершаковець, Софія Терлецька, **по 50.00 дол.:** Теодор, Адріян і Доротея Гаврилюки, Орест і Марія Гладкі, д-р Роман і Наталія Кравчуки, **25.00 дол.:** Василь і Марія Тершаковець, **разом 370.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Стефана Микитюка** мужа нашої членки Марії Микитюк 71-ий Відділ і членки зложили в Його пам'ять **113.00 дол.** на Український Музей.

Управа 71-го Відділу СУА
в Джерзі Ситі, Н.Дж.

Замість квітів в пам'ять **Григорія і Олени Боднарук** складаємо **101.00 дол.** на Український Музей,
Роман і Іванна Боднаруки

Замість квітів на могилу, в пам'ять **бл.п. Дарії Мегик**, дружини проф. Петра Мегика, зложили на Український Музей в Нью-Йорку **по 25.00 дол.** — Мирон і Слава Біласи, д-р Богдан і Ірина Гнатюки, Олесь і Ірина Михалюки, Володимир і Олена Шиприкевичі, **разом 100.00 дол.**

У пам'ять другої річниці смерті мого чоловіка **бл.п. Петра Кріль** складаю **50.00 дол.** на Український Музей,
Валентина Кріль

В світлу пам'ять мого дорогого брата **Нестора Чорного**, пересилаю через 43-ій Відділ СУА на потреби Українського Музею в Нью-Йорку **50.00 дол.,**

Анна Олійник
членка 43-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Ганки Кіндрачук-Бровар**, **50.00 дол.** на Український Музей складають колишні товаришки Перемиської гімназії,
Марія Гробельська-Данилів, Ірена Ліщинська-Козак, Стефанія Карпак-Левицька, Ірина Михайлишин-Райнер, Дарія Бардахівська-Химич

В пам'ять моїх незабутніх родичів **Евфрозини і Антона Федьків** складаю **50.00 дол.** на Український Музей,
Слава Букачевська (Федьків)

В пам'ять **бл.п. Оксани Павлів** зложили на Український Музей **50.00 дол.,**
членки 118-го Відділу СУА

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Ірини Федусевич** зложили на Український Музей **50.00 дол.,**
Євген і Володимира Шипайло
Докінчення на обкладинці

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою із українською громадою і членством СУА, що 1-го січня 1988 року відійшла в засвіти від сердечного удару **Єлисавета Мадич** на 75-му році свого трудолюбивого життя.

Покійна Єлисавета Мадич, з дому Кузьма, народилася 5 березня 1913 року на Закарпатті. Свою освіту здобувала в Ужгороді, в Мукачеві, в Празі. Вже з молодих літ належала до Пласту і працювала в ньому а також в Союзі Карпатських Студентів. Працювала у видавництвах "Пробоем" і "Просвіта". В Чехії працювала в школі, в Ярославю вела дівочу бурсу та Пласт при Торгівельній школі, де старалася прищепити своїм учням національну свідомість і любов до свого. В 1944 році втікає з чоловіком до Баварії, звідки в 1949 році виїжджає до Америки, до Дітройту. Тут також, не гайнучи часу, включається до праці в Пласті а згодом в СУА, до 26-го Відділу, де впродовж довгих років є секретаркою та головою Контрольної комісії. Покійна також належала до Контрольної комісії при Окружній управі в Дітройті. Покійна виховала 2 дітей: дочку Анну і сина Володимира, даючи їм вищу освіту і хотіла теж дати освіту своїм внукам.

Покійна залишила в глибокому смутку свою доню Анну з мужем Юрком Бліхарем, сина Володимира з дружиною, семеро внуків, союзянок і членів інших організацій, до яких належала.

Похорон відбувся при участі членок, які відпровадили її тлінні останки із відзнаками і прапорами до церкви Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку, а відтак до Вашингтону, Д.С. на Український цвинтар, де спочиває тіло її чоловіка Володимира.

Від 26-го Відділу прощала Покійну К. Кобаса — голова, згадуючи її заслуги і добру жертвенну вдачу. Від Окружної Управи СУА прощала голова — Оріся Лончина. Від гуртка емеритів "Червона Калина", що знаходиться при Українському Селі у Воррен, де Покійна була секретаркою, прощав її голова — Мирослав Кальба. Всі вони згадували її заслуги і працю в організаціях. Спи спокійно дорога сестро союзянку, пам'ять про тебе залишиться між нами, а американська земля хай буде тобі легкою.

**Управа і членки 26-го Відділу СУА
ім. О. Басараб**

Дня 22-го січня 1988 р. членки 93-го Відділу СУА у Гартфорді були глибоко діткнені вісткою, що несподівано відійшла у вічність їхня невіджалувана членка **бл.п. Стефанія Балко**. Ненадійна смерть забрала дітям любу матір, а внучкам дорогу бабуню, нашій церкві добру і жертвенну парафіянку, а громаді віддану громадянку. Покійна Стефанія була членкою 93-го Відділу від самого початку його заснування. Все готова до помочі і товариської співпраці. Покійна приїхала до США, як багато із нас, повна енергії і охоти передати українському молодому поколінню своє знання і любов до всього рідного — українського. Довгі роки була учителькою української парафіяльної школи при церкві св. Михаїла в Гартфорді і з ентузіазмом помагала пластовій молоді. Піддержувала ідею ширення української культури і науки в чужому середовищі, тому й з охотою сповняла завдання представниці Української катедри Гар-

вардського університету в Гартфорді. Ця скромна посмертна згадка про св. п. Стефанію Балко нехай буде доказом, що пам'ять про неї буде все поміж нами.

Мирослава Солук, пресова референтка
93-го Відділу, Гартфорд

ЗГАДУЮЧИ ОКСАНУ РУДАКЕВИЧ

*Вже в п'ять яблуні розцвіли,
Як Ти пішла у кращий світ,
Для нас тугу Ти залишила
І спомин праці довгих літ!*

У місяці червні минає п'ять років, як у нашому 10-ому Відділі нестало одної членки.

Це сталося так несподівано, що тяжко було повірити, що така здорова Оксана від нас відійшла. Оксана була ще в силі віку та багато молодша духом. Її ніжна душа була обвантажена різними життєвими проблемами, яких вона майже нікому не зраджувала і закривала це приязною усмішкою, теплим словом, а навіть жартом.

Оксана Рудакевич з дому Кліма, народилася в Ославах Білих — на Гуцульщині, де її батько був священником. Дитинство її пройшло в Шуровичах, де вона мала змогу вивчати свою українську мову, яку ціле своє життя старанно плекала. Після семінарійної матури в Станиславові, учительувала коротко, бо вступила до театру ім. Тобієвича, який по деякім часі об'єднався з театром Заграва і змінив назву на театр ім. Котляревського. В тому театрі Оксана працювала до вибуху другої світової війни. Там вона познайомилася з Ярославом (Пінотом) Рудакевичем, якого вибрала собі за свого життєвого подруга на ціле своє життя.

За першої советської окупації Галичини, Оксана працювала у Львові в Театрі ім. Лесі Українки, за німецької окупації у Львівському Оперному Театрі. На еміграції подружжя Рудакевичів опинилося в таборі Ля-Гарде, в Ашафенбургу, де Оксана виступала з гуртом інших акторів у кількох п'єсах. Приїхавши до Америки, в числі п'ятох осіб, бо була в них вже дочка Лідія і сини Ярема і Юрко, родина Рудакевичів замешкала у Філадельфії. Оксана відразу включилася у театральне життя. Вона виступала в багатьох п'єсах під керівництвом Вол. Блавацького, а відтак у

Театрі в П'ятницю під керівництвом Вол. Шашаровського. Крім своєї цілоденної праці, Оксана завжди знаходила час на виступи у виставах та різних імпрезах.

В короткому часі включилася в ряди Союзу Українок в нашому Відділі працювала як імпрезова референтка від самого початку його заснування.

Традиційною імпрезою нашого Відділу був Андріївський Вечір. Мотором цих вечорів була саме наша Оксана. Вона вклала не лише багато праці, але також цілу свою душу, щоб ті вечори випали гарно, приємно та весело. Кожного року вона виготовляла свіжий репертуар власного укладу.

Щоб праця її довгих літ не затерлася літами забуття, Оксана збирала її, затривалила рядками чіткого друку та присвятила нам, Союзнякам, а головню 10-му Відділові під назвою "Щастя-долі виглядає". Ця делікатна сатира, погідна і дотепна підкреслює прив'язання до своєї Організації, труднощі громадської праці, як рівнож п'ятує наші національні хиби.

Дорога Оксано, чому Твоє добре серце перестало битися якраз тоді, коли Ти могла ще багато доброго зробити другим, як Ти це залюбки робила, бо це була Твоя вроджена прикмета. Так дуже нам Тебе бракує! Твоя референтура ще не заступлена до сьогодні, бо тяжко знайти людину з Твоєю вдачею і прикметами, а головню так прив'язаною до сцени, якою була Ти!

Нехай цих кілька рядків будуть для Тебе китичкою синіх незабудьків, яку кладуть на Твою могилу твої подруги Союзнянки.

Пресова референтка
О.Г.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ

Чомусь на долю людини, а особливо на долю української нації, все насуваються чорні хмари, а сонце лише часом прогляне. Недавно промайнула темна хмара над 62-им Відділом Союзу Українок. Наша дорога довголітня членкиня Тоня Туринська, а також довголітня господарська референтка, яка працює багато не шкодуючи сил для 62-го Відділу, втратила свого дорогого мужа.

Він був ще порівняно молодою людиною і міг ще багато дати від себе для церкви та громади. Блаженної пам'яті Стефан у багатьох випадках був великою поміччю для нашого відділу, аж поки невблаганна хвороба обірвала його життя.

В сороковий день, блаженної пам'яті Стефана, 14-го травня 1988 р. була відправлена Служба Божа з панахидою в українській католицькій церкві Св. Володимира в Глен Спей.

Після всього, велика кількість присутніх зайшли до парафіяльної залі на обід. Влаштував його 62-ий Відділ під проводом голови — Ірени Кіндрачук, щоб допомогти своїй членці в її горю. Обід був приготований з багатьох страв та солодким і кавою при співпраці всіх Союзнянок. Організаторами цього обіду були: Оля Паливода, П. Юркевич, Надя Грицишин та Клавдія Кіндзельська. Під час обіду було проведено збірку на Пресовий фонд "Нашого Життя". Зібрано 321.00 дол.

Хай Всемогучий Бог подасть багато здоров'я й надхнення до дальшої праці Тоні у нашому 62-му Відділі, а для покійного Стефана хай буде ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ.

Ольга Линник
пресова реф.

З глибоким болем у серці ділимося сумною вісткою, що в суботу, 14 травня 1988 року, відійшла у

Вічність

наша **Найдорожча**
дружина, мама і бабуня
бл.п.

ІВАННА КАЧОР з дому ЧЕРНЕЦЬКА

довголітня пластова виховниця і учителька Рідної Школи та громадська діячка.

Панахиду відслужено у вівторок, 17 травня в катедрі св. Володимира і Ольги, а похорон відбувся в середу, 18 травня 1988 р. з катедри на цвинтар "Всіх Святих" у Вінніпегу.

У глибокому смутку залишилися:

муж — Андрій

доньки: Леся Гаврилук

Софія Качор

Марта Гринюк

сестра — Євгенія Бучко

зяті: Зенон Гаврилук

Тарас Гринюк

внуки: Роман і Ніна Гаврилюки

Андрійко і Степанко Гринюки

швагер — Іван Бучко

ПОДАЄМО СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ:

40.00 дол. — Тоня Туринська, **15.00 дол.** — Марта Цимбаліста, **по 10.00 дол.** — Ірена Кіндрачук, Люда Костюк, Оля Линник, Клавдія Стокальська, Павло Наконечний, Микола Богдан, Анна Пищимуха, Анна Швайка, Анна Самофал, Оріся Салая, Галя Балабан, Юля Ховайло, Ярослава Гапій, Люда Гайдар, Оля Чапля, Клавдія Кіндзельська, Галя Кандюк; **по 5.00 дол.** — В. Юшак, Оля Дмитренко, Анна Костів, Марія Подоляк, М. Карзотіс, Т. Білий, Н. Гаврилук, А. Одуляк, М. Оленська, Н. Холодна, Н. Мельник, К. Ляхович, А. Мох, Т. Опарик, А. Яреміоник, П. Юркевич, З. Озарук, Ю. Попович; **по 2.00 дол.** — А. Телешевський, А. Мороз, А. Плєскун.

**ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ
ЩИРА ПОДЯКА.**

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

Спонсором цих сторінок є 82-ий Відділ СУА, Нью Йорк.

ОЛЯ ГАЄЦЬКА

КОРАЛІ

А наша Наталя
Добре серце має,
Бо в свої коралі
Прибирає лялі.

Наша люба Таля,
Так як її лялі,
Залюбки вдягає
Мамині коралі.

Але нині в мами
Вечером забава,
Кличе мама Талю:
"Де мої коралі?"

Таля посумніла,
Коралі віддала
І каже до лялі:
"Віддавай коралі!"

Але вранці мама
Щось поміркувала,
Маленькі коралі
Для лялі придбала.

Тепер вже прибратись
Не лиш мама й Таля,
Теж киця Варварка
І маленька ляля.

ОЛЯ ГАЄЦЬКА

МОГИЛА

Вже червень прийшов і красою
Зеленою вкрив дерева —
Знов квітами вкрита могила
Стоїть серед них як жива.

"Матусю, скажи хто лежить там,
Козак чи стрілець січовий,
А може з Дивізії вояк,
Повстанець УПА молодий?"

Скажи мені, чом це далеко,
А не на українській землі
Стоїть та могила висока
З хрестом, що ясніє на ній?"

"Могили насипали люди,
Що тут у чужій стороні
Вшановують рідне вояцтво,
Що впало на рідній землі.

Що впало, щоб славу здобути
І волю тобі і мені,
І волю для всього народу,
Що стогне закутий в ярмі.

Тому ми що року з тобою
Нарвемо пахучих квіток,
Борцям, що погинули за волю,
Сплетемо барвистий вінок."

ОЛЕНА ПЧІЛКА

У ПРИГОДІ

(Казка за народним мотивом)

— Пішов раз лев на лови і зустрів мишку.
Хотів її з'їсти, вже й лапою надушив. А мишка й каже:

— Ой, леве, могутній володарю! Не їж мене, змилуйся наді мною, бідною маленькою мишкою. Я тобі за це в пригоді стану.

Засміявся лев:

— Ти мені в пригоді станеш? Якась нещасна мишка — мені, цареві над звірятами, в пригоді можеш стати? В якій же це пригоді?

— А хто може теє знати? — каже мишка. — Тільки благаю тебе, зглянься наді мною!..

Зглянувся лев, пустив мишку. Подякувала вона й побігла швиденько до своєї норки.

Коли це, за якийсь час, попався лев у тенети. Б'ється сердешний, борсається в тенетах, нічого не зробіть, — ще гірше заплутується в сітку. Аж де не взялася мишка, — одну петельку перегризла, другу... як заходилась, то таку дірку в тенетах зробила, що й лев виліз.

Тоді мишка й каже:

— А що, бачиш, і я, маленька мишка, тобі в пригоді стала.

— Бачу, — каже лев, — віддячила ти мені і навчила мене. Спасибі тобі!

ЗАГАДКИ

На городі молода
Пишні коси розпліта.
У зеленій хустинки
Золоті хова зернинки.

(вєтлрлжлж)

Всі його люблять
Всі його чекають,
А хто поглянуть схоче —
Вмить примружить очі.

(єпноє)

Стоїть при дорозі
На одній нозі
І шапочку має
Та нікого не вітає.

(гидл)

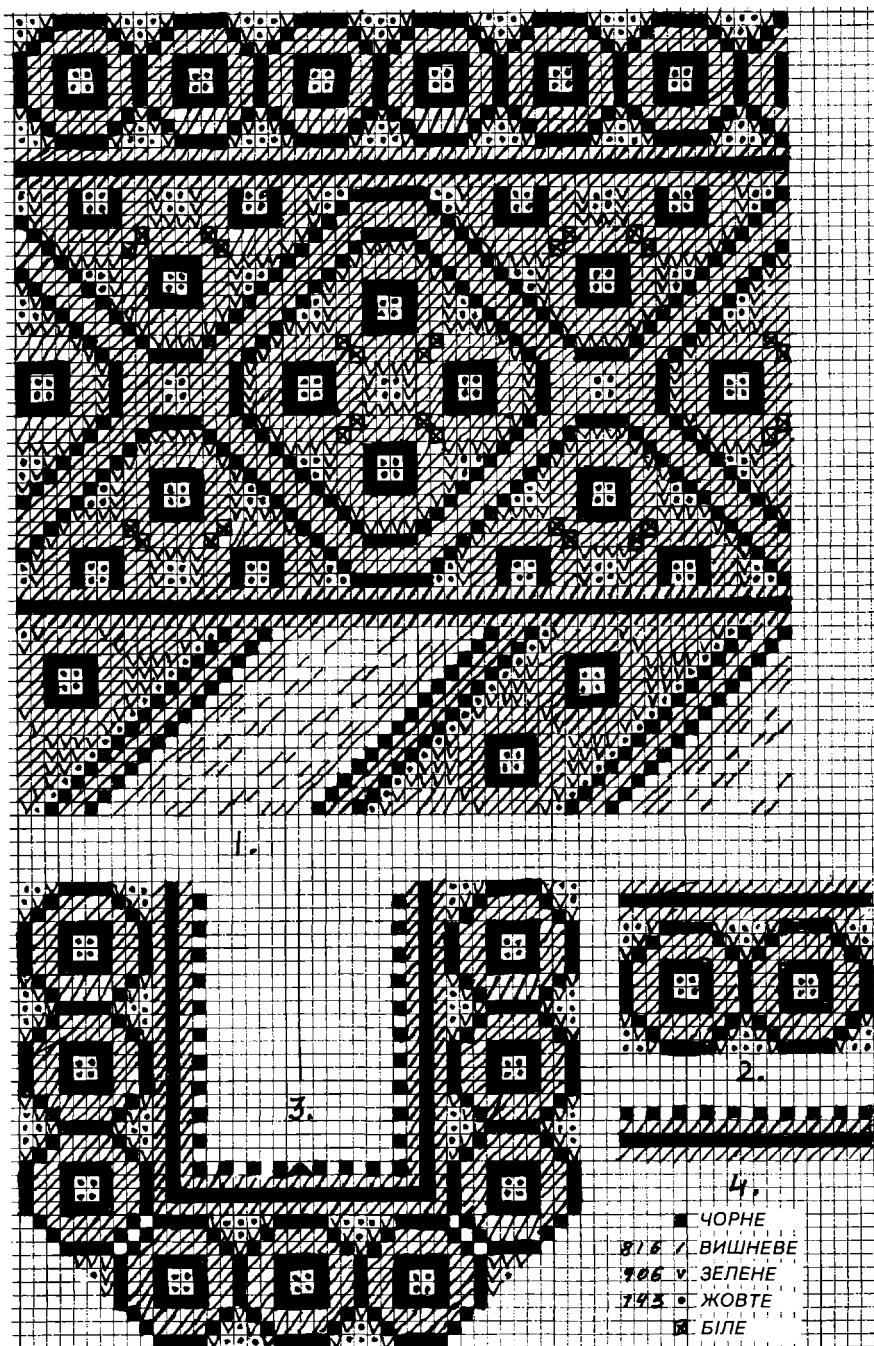
Бігаю я по папері
На одній лиш ніжці
І сліди лишаю чорні
Я по тій доріжці.

А часом сліди й червоні,
Жовті чи зелені,
Як скінчу вже біганину,
Лізу до кишені.

І мене у світі кожний
Потребує, знає.
Ану, дітки! Котре швидше
Скаже — відгадає?

(одєу)

Рис. Ельмира Геруляк

Взір на обкладинці числа 4. "Наше Життя" за квітень 1988 р. видрукований неточно. Тому п. Ольга Трачук нарисувала вдруге цей взір зазначаючи кольори відповідними знаками. Друкуємо цей взір вище.

* * *

Просимо поправити підпис під вишивкою на останній стороні обгортки в ч. 3 "Нашого Життя" — березень 1988 р. Подаємо нижче в повному звучанні:

Волинські взори із збірки о. д-ра Юрія Шумовського. Власність Українського Музею. 1. Пазуха (маніжка) чоловічої сорочки. Село Стебнів, пов. Здолбунів, XVIII ст. Брак опису і інформацій про місцевість і призначення взору. Вишивати чорними нитками та червоними ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Ольги (з Бородайків) Целевич складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку, а Шановній Родині висловлюємо наші щирі співчуття,
Оля і Ярослав Городецькі

Замість квітів на могилу дорогої товаришки Валі Калин-Магмет складаю 10.00 дол. на потреби Українського Музею,
Зеновія Гулей

В пам'ять бл.п. Наталії Камінецької складаю 10.00 дол. на Український Музей,
Александра Салик

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

В березневому числі "Нашого Життя" в рубриці "Замість квітів на Український Музей" на сторінці 32-ій неправильно подано ім'я жертводавця.

Повинно бути: Замість квітів в пам'ять бл.п. Івана Чорного складають 15.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею
членки 89-го Відділу СУА

В пам'ять моєї дорогої товаришки бл.п. Валі Калин Магмет складаю 50.00 дол. на потреби Українського Музею в Нью-Йорку.
Марія Мриглюд

Через похибку ця пожертва не була поміщена в листопад-овому числі. Дуже просимо вибачити.

Адміністрація УМ

Докінчення: КАЛЕЙДОСКОП ....

російською мовою про трагедію на енергетичній станції в Чорнобилі, під заголовком "Звезда Чорнобиля". Авторка книжки Юлія Вознесенская, народжена в Ленінграді.

В книжці "Звезда Чорнобиля" розповідається про трьох сестер, на долю яких і характер чорнобильська катастрофа мала рішальний вплив. Ю. Вознесенская виїхала за кордон після повернення зі Сибіру, де була заслана в 70-тих роках за видавання журналу "Марія". Тепер живе в Західній Німеччині, де займається письменницькою і журналістичною працею.

КАНАДА

Едмонтон — В березні в Мек Кей Гавз відбулася виставка Адріани Лисак з Монреалю і Теда Дякова. А. Лисак показала картини нові технікою і сюжетом. В першій групі були ікони — змодернізованого візантійського стилю, друга група це ліричні акварелі із сюжетом пластової оселі Батурін. Остання цікава — це естампи на тему карт на тлі історії України: Пік — княжа доба, Кер — козаччина, Треф — перша і друга світова війна. А. Лисак народжена в Україні, студіювала в Граці та Монреалі. Одержала кілька нагород та відзначень. Мала самостійні виставки в багатьох країнах світу.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокое число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

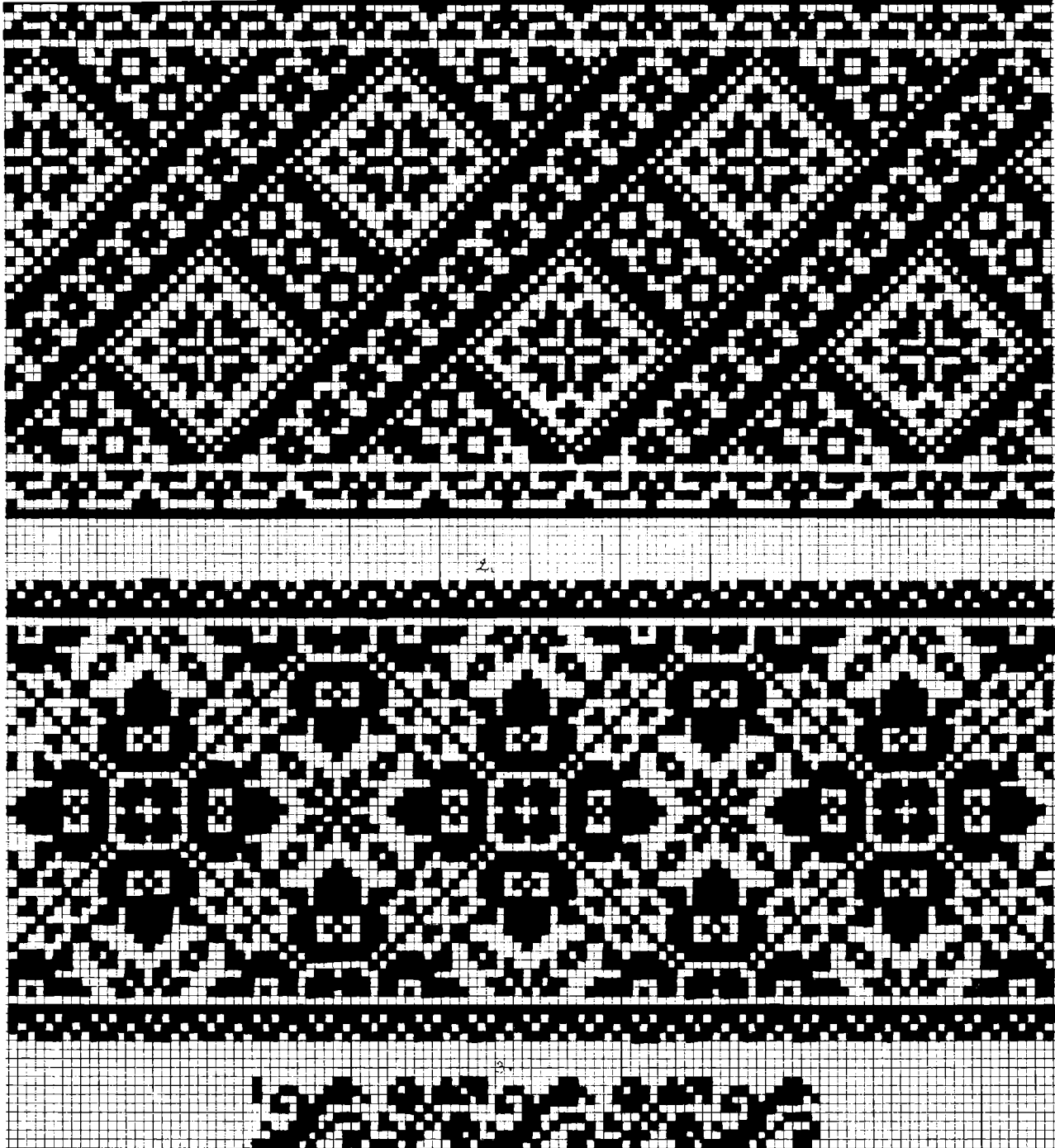
Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second Class Postage Paid at New York, N.Y.
and at additional offices"
(USPS 414 660)

Postmaster: send address changed to
OUR LIFE
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ISSN 0740-0225
INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Сокальські взори з "Квітуче Народне Мистецтво", Львів 1964.

1. Пазуха (маніжка) чоловічої сорочки. Початок XX ст.

2. Манжет (дуди) жіночої сорочки, село Лучиці. Початок XX ст.

3. Взірець з жіночого коміра. Вишивати чорними нитками. Рисувала Ольга Трачук.

Sokal embroidery samples from "Kvituche Narodne Mystectvo" (Folk Art in Bloom), Lviv 1964. 1. Front of man's shirt. Beginning of XX century. 2. Cuff of woman's shirt; village Luchytsi. Beginning of XX century. 3. Sample from woman's collar. Use black thread. Drawn by Olha Trachuk.